КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 3 (7393). ● 6 январь, 1981 йил ◆ СЕШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ГАЗЧИЛАРНИНГ МЕҲНАТ ЗАФАРИ

Областимиз газ хўжаликлари ходимлари КПСС Марказий Комитети 1980 йил октябрь Пленуми қарорлари, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасидан руҳланиб, ўтган беш йилликда катта меҳнат зафари қучдилар. Улар халқ хўжалиги ва аҳолининг зангори ёқилғига бўлган ва кун сайин ошиб бораётган талабини тўла қондириш йўлида фидокорона ишладилар. Шунинг учун ҳам ўнинчи беш йилликда давлат плани ва зиммага олинган социалистик мажбуриятлар шараф билан бажарилди.

Шу давр мобайнида кенг миқёсдаги газлаштириш ишлари амалга оширилди. Давлат капитал маблағлари ҳисобига ҳаммаси бўлиб 380 километр узунликдаги газ тармоқлари қурилди ва фойдаланишга топширилди. Бу планда назарда тутилганидан бир мунча кўпдир. Сўнгги йилларда қишлоқ хўжалигини газлаштириш юзасидан анчагина ишлар амалга оширилди. Колхозлар маблағлари ҳисобига 238 километр газ тармоқлари ишга туширилди.

Уй-жойларни газлаштириш соҳасида салмоқли натижаларга эришилди. Мавжуд уй-жой фондидан 50540 квартира «зангори» ёқилғи билан таъминланди. Бу планда назарда тутилганидан салкам 12 минг квартира кўпдир.

Ўнинчи беш йиллик бошларида шаҳарларда газлаштириш миқёси 63,9 процентни, қишлоқ жойларида 47,1 процентни ташкил этган бўлса, 1980 йилнинг охирига келиб бу кўрсаткич шаҳарларда 85,6, процент, қишлоқларда 59,9 процентга етди. Шу давр ичида табиий газни реализация қилиш топшириғининг бажарилиши 102,7 процентни, суюлтирилган газники эса 100,7 процентни ташкил этди.

«Ташоблгаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи шу кунларда КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб кутиб олиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар, зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун мавжуд резервлар ва имкониятларни ишга солишга алоҳида эътибор беришяпти.

АГРОНОМНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

АГРОНОМЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИДАН

5 январь куни Тошкентда агрономларнинг республика кенгаши бўлди. Бу кенгашда КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида баён этилган қоидалар, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бутуниттифоқ агрономлар кенгаши қатнашчиларига йўллаган мактуби асосида агрономия хизматини янада такомиллаштириш проблемалари кўриб чиқилди.

Кенгашда министрликлар ва идоралар, хўжаликлар, бирлашмаларнинг раҳбарлари, колхоз ва совхозларнинг агрономлари, олимлар, партия, совет ва хўжалик органларининг ходимлари қатнашдилар.

Кенгашни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков очди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри А. А. Уркинбоев доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан Ғалаба район партия комитетининг биринчи секретари А. Х. Саидхўжаев, Хоразм область ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Қ. Қаландаров, Андижон область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Х. Қ. Қодиров, Ромитан район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи К. Шарапов, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик Фанлари Академияси вице-президенти, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими президиумининг Раиси С. Х. Йўлдошев, Қумқўрғон районидаги «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхози директори Н. Раҳматқулов, Наманган область ўсимликларни ҳимоя қилиш станциясининг директори Н. М. Еремянц, СОЮЗНИХИ директори, ВАСХНИЛ академиги А. И. Имомалиев, Ильич район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Г. Асқаров, Ленинобод район партия комитетининг биринчи секретари Я. Р. Қурбонов, пахта селекцияси ва уруғчилиги илмий тадқиқот институтининг директори, ВАСХНИЛ академиги С. М. Мираҳмедов, Самарқанд район ижроия комитетининг раиси С. Сотиболдиев таъкидлаб ўтганларидек, Ўзбекистон қишлоқ меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликда партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги пленумларининг қарорларини амалга ошириш соҳасида собитқадамлик ва зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилдилар. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг ҳамма турларини тайёрлаш юзасидан беш йиллик топшириғи муддатидан илгари бажарилди. Пахтакорлар жуда катта ғалабага эришиб, ватанга 28,5 миллион тонна ёки, тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 4 миллион тонна кўп пахта топширдилар. Давлатга дон сотиш икки баравар, мева ва сабзавот етиштириш бир ярим баравар кўпайди. Кенгашда бу муваффақиятлар партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалиги ҳамма тармоқларини янада ривожлантириш, тармоқдаги барча меҳнаткашларнинг иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, агрономия хизматини муттасил такомиллаштириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилаётганлиги туфайли қўлга киритилганлигини уқтириб ўтдилар.

Тошкент областининг пахтакорлари ҳар қандай об-ҳаво шароитида муттасил эртаги ҳосил етиштиришда намуна бўлмоқдалар. Улар пахта етиштиришнинг илғор технологиясини пухта ишлаб чиқдилар. Бу технология барвақт мўл ҳосил етиштириб, пахта тайёрлаш планини 25—30 кун ичида бажаришни таъминлайди. Кенгаш қатнашчилари ҳамма жойда пойтахт области меҳнаткашларидан ўрнак олиш зарур эканлигини айтдилар. Шу билан бирга улар фойдаланилмаётган резервларга диққат-эътиборни жалб этдилар. Жумладан, тупроқ унумдорлигини оширишнинг мустаҳкам воситаси бўлган алмашлаб экишни кенг жорий қилишга катта эътибор берилди. Ўтган беш йилликда республикадаги колхоз ва совхозларда алмашлаб экиш майдонлари икки баравар ортди. Аммо ҳайдаладиган ерларнинг учдан бир қисмида ҳануз алмашлаб экиш жорий қилинмаётир, бедапоялар суст кенгайтирилмоқда, илгари беда ва бошқа экинлар экилган ерларда чигит экиладиган майдонлар кам. Ҳамма жойда алмашлаб ўзлаштириш — совхоз ва колхозлар мутахассислари ва раҳбарларининг энг муҳим вазифасидир.

Ирригация ва мелиорация республика шароитида ернинг унумдорлигини ошириш ва мўл ҳосил етиштиришда жуда катта роль ўйнайди. Кенгаш қатнашчилари ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш соҳасидаги ишларнинг бутун комплекси муҳим аҳамиятга молик эканлигини таъкидладилар. Коллектор-зовур шохобчаларидан пухта фойдаланиш ҳар бир хўжалик, ҳар бир агроном ҳаётининг қонуни бўлиб қолиши керак.

Янги суғориладиган ерлардан фойдаланишни анча яхшилаш зарур. Давлат бу ерларни ўзлаштириш учун кўп маблағ сарф қилмоқда. Янги ерларда кам ҳосил олинаётганлигига сира ҳам тоқат қилиб бўлмайди. Қўриқ ерларнинг ҳар гектаридан энг кўп ҳосил олинишига эришиш — мутахассисларнинг ва аввало агрономларнинг, шунингдек хўжаликлар раҳбарларининг бурчидир.

Агроном қишлоқ хўжалигини химиялаштиришни изчил амалга ошириш, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг биологик методларини қўллашга салмоқли ҳисса қўшмоғи керак. Кенгашда барча химиявий воситалар — минерал ўғитлар, гербицидлар, пестицидлардан, ўстириш омилларидан ва ҳозирги вақтда деҳқонларнинг ихтиёрида бўлган бошқа моддалардан самаралироқ фойдаланиш тўғрисида гап борди. Мутахассисларнинг диққат-эътибори агрохимия картограммалари асосида минерал ўғитлардан оқилона фойдаланишга қаратилиши лозим. Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, Главсредазирсовхозстрой, Узплодоовошчвинпром ва уларнинг жойлардаги органлари ўғитларни ҳамма жойда картограммалар асосида ишлатишни таъминлашлари, бундай тартибни бузган кишиларни қаттиқ жавобгарликка тортишлари керак.

Ёмон уруғдан яхши ҳосил олиб бўлмайди, албатта. Уруғчиликни яхши йўлга қўйиш мўл ҳосил етиштириш учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Докладда ва нотиқларнинг нутқларида таъкидлаб ўтилганидек, пахта уруғчилигини аграр-саноат асосида ривожлантириш зарур бўлиб қолди. Дон, картошка, сабзавот-полиз маҳсулотлари, озуқабоп экинлар, хусусан беда уруғчилиги соҳасидаги ишларни ҳам анча кучайтириш талаб этилади.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. Агрономларнинг яқинда Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кенгаши, деди Ш. Р. Рашидов, КПСС Марказий Комитети мутахассислар ҳақида, деҳқончилигимизни янада ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлигининг ёрқин ифодаси бўлди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг самимий ва чуқур мазмунли табриги агрономларнинг бу анжуманига алоҳида жўшқинлик бахш этди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг доно маслаҳатлари ва истаклари қишлоқ хўжалигидаги ҳамма ишларни янада кучайтиришга ва юксак даражага кўтаришга ёрдам беради.

Аграр сиёсат масалалари партиянинг доимо диққат марказида турибди. Ўн биринчи беш йиллик лойиҳасида ҳам бу масалаларга катта ўрин берилган. Бу даврда Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида янги, янада кенг кўламли вазифалар туради. Интенсивлаш, ерларнинг унумдорлигини ва пахта, дон, озуқабоп экинлар ва бошқа экинларнинг ҳосилдорлигини муттасил ошириш йўли билангина бу вазифаларни ҳал этиш мумкин. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг агроном — мутахассислари ва ташкилотчилари бу ишга бошчилик қилишлари лозим.

Агроном — деҳқончиликнинг бош технологи, қишлоқ хўжалигида фан-техника тараққиёти учун актив курашчидир. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бутуниттифоқ агрономлар кенгаши қатнашчиларига йўллаган мактубида бундай дейилади: «Дала ҳокими деган фахрли номга муносиб бўлиш, деҳқончиликнинг юксак маданияти учун, маҳсулдорликни ошириш ва барқарор ҳосилдорлик учун курашнинг олдинги сафларида бориш — ҳар бир агрономнинг шон-шараф ишидир».

Ш. Р. Рашидов Ўзбекистонда агрономия хизматининг кечиктириб бўлмайдиган вазифаларига тўхталиб, партия комитетлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари агрономларнинг ер унумдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этишни такомиллаштириш соҳасидаги ишларида уларга бутун чоралар билан ёрдам ва мадад беришлари лозим эканлигини уқтириб ўтди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, А. А. Хўжаев, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, Р. С. Ашуралиев, Н. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

КОЛЛЕКТИВ — ЯГОНА ОИЛА

«Социалистик мусобақани ташкил этиш яхшилансин ва унинг таъсирчанлиги оширилсин... ўртоқларча ҳамкорлик ва меҳнатда ўзаро ёрдам ривожлантирилсин».

(Партия XXVI съездига КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасидан).

«Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасидан фрезерчининг шогирди Нодира Узоқовага иккинчи разряд берилганлиги бундай қараганда унчалик муҳим бўлмаган масаладек кўринади. Лекин Нодиранинг ўзи учун, Виктор Завада бошчилик қилаётган ва шу қиз меҳнат қилаётган комсомол ёшлар бригадаси учун эса муҳим воқеа эди.

Унинг оғаси ва мураббий Ренат Забиров қизни эришган муваффақият билан биринчи бўлиб табриклади. Тажрибали фрезерчи яқиндагина мактаб қучоғидан келган қиз билан астойдил шуғулланди, касб-кор сирларини у билан баҳам кўрди.

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида меҳнатга коммунистик муносабатни тарбиялашда коллективларнинг роли таъкидлаб ўтилган. Бундай муносабат эса мусобақа давомида тарбияланади.

«КПСС XXVI съездига — 26 зарбдор ҳафта!». Бирлашмада комсомол-ёшлар бригадаларининг мусобақаси ана шу шиор остида ўтмоқда. Завада бошлиқ коллектив эса пешқадамлар сафида бормоқда. Бригада беш йиллик планни муддатидан илгари бажариб, ҳозир 1981 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Бригададаги 11 ишчининг ҳар бири турдош касбларни эгаллаган.

Бригада бу муваффақиятларга асосан манфаатларнинг бирлиги, дўстлик ва ўзаро ёрдам туфайли, ўз шахсий ютуғи тўғрисидагина эмас, балки муштарак иш ҳақида, пировард натижа тўғрисида ғамхўрлик қилинаётганлиги туфайли эришмоқда. Бу ерда илғорлар тажрибаси уларнинг ўртоқлари томонидан тез қабул қилиб олинади. Масалан, Ренат Забиров кўпгина сермеҳнат фрезерлаш ишларини, жумладан ПХГ-4 агрегати учун валлар тайёрлашни горизонтал станокдан вертикал станокка кўчирди. У фрезани шундай мослаштирдики, натижада фреза кам ейиладиган бўлиб қолди. Айни вақтда меҳнат унумдорлиги қарийб икки баравар ошди. Смена давомида 40 та вал ўрнига 70 та вал ишланадиган бўлди.

Бригада ишлаб чиқаришдагина аҳил бўлиб қолгани йўқ, шу билан бирга уларнинг оилалари ҳам ўзаро дўстлашган, улар бирга дам олишади, бирга байрамларни нишонлайдилар. Бригада аъзолари ўқишга, жамоат ишларига ҳам кўп вақт сарфлайдилар. Ўктам Мирзаев билан Абдураҳмон Рихсибоев политехника институтида ўқийдилар.

«Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг комсомол-ёшлар бригадаси ана шундай яшамоқда ва ишламоқда. Олдинда бригада учун янги марра турибди: ёшлар КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача биринчи квартал топшириғини бажаришга аҳд қилишган.

В. НИКОЛАЕВ,
ЎзТАГ мухбири.

Тошкентдаги подшипник ремонти заводининг қатор ишчилари КПСС XXVI съезди бошлангунга қадар квартал планларини бажариш ташаббуси билан чиқдилар. Илғор ишчилардан Муяссар Тўйчиева ва Шавкат Толиповлар ҳам шулар жумласидандир. Суратда: (чапдан ўнгга) цех бошлиғи А. Улимбеков, ишчилар М. Тўйчиева ҳамда Ш. Толиповлар маҳсулот сифатини кўздан кечирмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

«Сувенир» бадиий буюмлар фабрикасининг кекса рассоми Лутфия Ҳасанова айни кунларда КПСС XXVI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш ниятида смена топшириқларини 140—150 процентдан бажармоқда. Суратда: Л. Ҳасанова иш устида.

А. Палехов фотоси.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ЎЗБЕКИСТОН КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети 1981 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини ўз вақтида сифатли ўтказиш юзасидан районлар, қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш-техник жиҳатдан таъминлаш район бирлашмалари, область сув хўжаликларининг механизациялаштирилган кўчма колонналари ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1980 йил декабрь ойи учинчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари совети, область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Янгийўл районига (район партия комитетининг секретари Л. Ш. Алиқулова, район ижроия комитети раиси А. Қ. Қодиров, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети раиси С. Шамсиев, район комсомол комитетининг секретари Ғ. Қўчқоров ўртоқлар). Бу район меҳнаткашлари 1981 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини бажаришда энг юқори суръатга эришиб, органик ўғит жамғариш календарь топшириғини 100 процент, ҳамма маркадаги тракторларни ремонт қилиш топшириғини 140 процент, суғориш ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалаш топшириғини 193 процент, насос агрегатлари ва вертикал дренажларни ремонт қилиш топшириғини 160 процент, дағал озуқани майдалаш топшириғини 126 процент, суюқ аралаш озуқа тайёрлаш топшириғини 127 процент бажардилар.

Байроқ Оққўрғон районидан олиб берилади.

Сабзавотчиликка ихтисослаштирилган Паркент районига (район партия комитетининг секретари Ҳ. А. Аҳмедов, район ижроия комитети раиси А. И. Икматов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети раиси И. З. Султонова, район комсомол комитети секретари Х. Д. Эрматов ўртоқлар).

Бу район меҳнаткашлари 1981 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини бажаришда юқори суръатга эришиб, органик ўғит жамғариш топшириғини 100 процент, карам уруғи сепиш топшириғини 100 процент, токзорларда кўчат хатосини тугатиш топшириғини 100 процент, токлар учун шпалерлар ўрнатиш топшириғини 120 процент, насос-куч агрегатларини ремонт қилиш топшириғини 100 процент, суғориш тармоқларини тозалаш топшириғини 158 процент, ҳамма маркадаги тракторларни ремонт қилиш топшириғини 134 процент, дағал озуқани майдалаш топшириғини 107 процент, сунъий сут тайёрлаш топшириғини 117 процент бажардилар.

Байроқ Тошкент районидан олиб берилади.

Қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш-техник жиҳатдан таъминлаш Бўка район бирлашмасига (бошқарувчиси Ғ. Н. Ёқубов, партия ташкилоти секретари К. Дўсматов, касаба союз ташкилоти раиси А. К. Мусурмонов, комсомол ташкилоти секретари К. Асратов ўртоқлар). Бу бирлашма ишчилари ҳамма маркадаги тракторларни ремонт қилиш календарь топшириғини 100 процент, шу жумладан, ҳайдов тракторлари ремонтини 100 процент, пахта териш машиналари ремонтини 114 процент, ерларни капитал текислаш топшириғини 133 процент, суғориш тармоқларини тозалаш топшириғини 112 процент бажардилар.

Байроқ қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш-техник жиҳатдан таъминлаш Ўрта Чирчиқ район бирлашмасидан олиб берилади.

«Ташоблмелиоводстрой» қурилиш бошқармасининг 6-механизациялашган кўчма колоннасига (бошлиғи Е. Султонов, партия ташкилоти секретари Е. Есболов, касаба союз ташкилоти раиси К. Носиров, комсомол ташкилоти секретари У. Норбоев ўртоқлар). Бу колонна қурувчилари суғориш тармоқларини тозалаш топшириғини 144 процент, янги ерларни ўзлаштириш топшириғини 137 процент, қирғоқларни нурашдан сақлаш ишларини 100 процент, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш топшириғини 200 процент бажардилар.

Байроқ «Ташкентводстрой» трестининг 3-механизациялашган кўчма колоннасидан олиб берилади.

1981 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни ўтказишда Ўрта Чирчиқ, Коммунистик ва Бўстонлиқ районларида, «Ташводстрой» трестининг Тошкент сув омбори қурилиш-монтаж бошқармасида яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

1981 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини бажаришда Орджоникидзе, Оққўрғон, Чиноз, районларида ҳамда «Ташводстрой» трестининг 4-механизациялашган кўчма колоннасида сусткашликка йўл қўйилаётганлиги кўрсатиб ўтилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Янгийўл ва Паркент районларига, қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш-техник жиҳатдан таъминлаш Бўка район бирлашмасига, «Ташоблмелиоводстрой» қурилиш бошқармасининг 6-механизациялашган кўчма колоннасига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ОЛИМЛАР ПАХТАКОРЛАР ҲУЗУРИДА

ТЎЙТЕПА. (Ўз мухбиримиздан). «Пахтадан юқори ҳосил олиш агротехникаси» — Ўрта Чирчиқ райони илғор пахтакорлари билан бўлиб ўтган суҳбат мавзуи ана шундай деб аталади. Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институтининг бўлим бошлиқлари — республикада хизмат кўрсатган агроном С. Муслимов, Ғ. Иброҳимов, А. Раҳимбоевлар хўжалик раҳбарларига, илғор бригада бошлиқларига пахтачилик фани ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш тажрибаси ва бу соҳада эришилаётган муваффақиятлар ҳақида сўзлаб беришди. Олимлар СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасида қишлоқ хўжалигини, хусусан пахтачиликни ривожлантиришга катта эътибор берилаётганлиги ҳақида тўхталдилар.

Бўлиб ўтган савол-жавоблар давомида илғор тажрибалар ўртоқлашилди.

ИМКОНИЯТЛАР ИШГА СОЛИНАДИ

ТАШАББУСКОР ЧОРВАДОРЛАР ИЗИДАН

Чорвачилик колхозимизда етакчи тармоқлардан бири ҳисобланади. КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорлари асосида бу соҳани жадал ривожлантириш учун астойдил ҳаракат қилмоқдамиз. Шу туфайли чорвадорларимиз ўнинчи беш йиллик ва 1980 йил план-топшириқларини анча ошириб бажаришга муваффақ бўлдилар. Фақат ўтган йили эл дастурхонига 470 тонна сут, 55 тонна гўшт, 109 минг дона тухум тортиқ қилиб, олган мажбуриятларимизни ҳам зиёдаси билан адо этдик.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда моллар бош сонини, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш катта аҳамиятга эга бўляпти. Хўжалигимизда зотли ғунажинлар ҳисобига сигирлар бош сонини кўпайтириш имкониятларидан тўла фойдаланмоқдамиз. Ўнинчи беш йиллик мобайнида сигирлар бош сонини 35 процентга оширдик.

Чорва моллари маҳсулдорлиги ҳам ортиб боряпти. Ўтган йили гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазнини ўртача 440 килограммданга етказдик. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут миқдори эса 3900 килограммни ташкил этди.

Фермамиз ходимлари андижонликлар ва илғор районлар чорвадорларининг ўн биринчи беш йилликда гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кескин кўпайтириш соҳасидаги ватанпарварлик ташаббусларини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётирлар. Улар бу ташаббусга қўшилиб, янги беш йилликда гўшт ва тухум етиштиришни 1976 йилга нисбатан икки баравар, сут етиштиришни эса 1,8 баравар кўпайтиришга қарор қилганлар. Бу улкан марраларни эгаллаш учун ички имкониятларни тўла ишга соламиз. Айниқса, чорва моллари бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш, мустаҳкам озуқа базасини барпо этишга катта эътибор берилади.

Чорвадорларимиз янги йилнинг биринчи кунларидан бошлаб фидокорона меҳнат қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қарори асосида қиш даврида ҳам чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун социалистик мусобақа кучайтириб юборилди. Мусобақа ғолиблари вимпел ва қимматбаҳо совғалар билан мукофотланяпти. Меҳнат беллашувида илғор соғувчиларимиздан У. Каттахўжаева, Х. Номозбоева, Р. Дарвишева, М. Хўжамбердиевалар илғорликни қўлдан бермай келяптилар. Улар ўтган йили ўзларига бириктилган сигирлардан 4000—4.200 килограммдан сут соғиб олган эдилар. Бу йил говмушлари маҳсулдорлигини янада оширишга аҳд қилган моҳир соғувчилар қиш даврида ҳам сут чашмасини топширмоқдалар.

Фермамизда чорва қишловини муваффақиятли ўтказишда мўл ем-хашак жамғариб қўйганлигимиз катта аҳамиятга эга бўляпти. Қишлов учун 1100 тоннадан кўпроқ беда пичани, 1250 тонна сенаж, 2050 тонна силос, 80 тонна ўт уни ғамлаб қўйилган эди. Бу топшириқда белгиланганидан деярли 1,5 баравар кўпдир. Шу сабабли чорва молларига рацион асосида тўйимли ем-хашак берилмоқда. Озуқа цехи ишини йўлга қўйганмиз. Бу ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланиш имконини бермоқда.

Коллективимиз КПСС XXVI съездини 1981 йил биринчи квартал планларини муддатидан илгари бажариш билан кутиб олишга аҳд қилган. Чорва қишловини пухта ташкил этиб, маҳсулот етиштиришни муттасил кўпайтириб бормоқдамиз.

Т. УТАМИШЕВ,
Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз сут-товар фермасининг мудири.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981-1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР, МУАММОЛАР

ТЕЗ, САМАРАЛИ, СИФАТЛИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришни яхшилаш тўғрисида»ги қарори пахта, сабзавот ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари ташишда банд бўлган автомобиль транспорти ходимлари томонидан ҳам кенг қўллаб-қувватланмоқда.

Шу муносабат билан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ташишда автотранспортдан фойдаланишни янада яхшилаш ҳақида айрим мулоҳазалар баён қилмоқчимиз. Бу КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси муносабати билан ҳам ўринли бўлса керак. Чунки, асосий йўналишлар лойиҳасида автомобиль транспортидан фойдаланишни ҳар томонлама яхшилаш зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган.

Тошкент шаҳар марказлашган юк ташиш автомобиль трестига қарашли бизнинг 2312-автоколоннамиз мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка ташишга ихтисослашган. Ҳозирги вақтда паркимизда 340 та автомобиль бор. Сабзавот ва мевалар оммавий тайёрланаётган вақтда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташишда 200 тагача автомашинамиз банд бўлади. Бундан ташқари, областимизнинг чекка Бўстонлиқ, Оҳангарон, Чиноз районлари ва бошқа районлардан пиёз ташиш учун 100 тагача «ЗИЛ-130» автопоездлари комплектлаштирилади. Мамлакатимизнинг марказий областларидан темирйўл орқали келтирилаётган картошкани ташишга 80 тагача самосвалимиз жалб қилинмоқда.

Коллективимиз республика партия ва ҳукуматининг қарорларини амалга ошира бориб, транспорт воситаларидан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ташишда фойдаланишни яхшилаш юзасидан маълум ишларни қилди. Сўнгги йилларда автомобилларни юк ортувчи механизмлар билан ускуналаш бўйича қатор тадбирлар кўрилди. 14 та «ЗИЛ-130» автомашинасига 4030П маркали гидравлик кранлар ўрнатилди. Борт кўтаргичли автомобиллар сони ҳам йилдан-йилга кўпаймоқда. Республикамизда бундай машиналардан анчагинаси ишлаб турипти. Биргина областимизда 14 та шундай автомашинадан фойдаланилмоқда. Улар асосан иккинчи ва учинчи мева комбинатларидан контейнерлардаги сабзавотларни шаҳарнинг ихтисослашган 16 та магазинига ташиш билан банд бўлмоқда. Ҳар ойда бу машиналар ёрдами билан ўрта ҳисобда 700—800 тонна картошка ва сабзавот ташиляпти.

Сабзавот-мева маҳсулотлари ва картошкани ташиш бўйича транспорт жараёнини шартли икки босқичга бўлиш мумкин. Биринчиси бундай маҳсулотларни бевосита сақлаш базаларидан савдо шохобчаларига ташиш бўлса, иккинчиси тўғридан-тўғри далалардан сақлаш базалари ва савдо тармоқларига элтиб беришдир.

Республика Автомобиль транспорти министрлиги кўрсатмаси асосида бизнинг колоннамизда С5-А борт қабул қилгичларни монтаж қилиш бўйича ихтисослашган участка ташкил этилди. Бу ерда махсус автомашиналарни юк кўтарувчи орқа бортлар билан ускуналанмоқда. Яқин вақт ичида бундай машиналар сони 24 тага етказилади.

МЕВА-САБЗАВОТ МАҲСУЛОТЛАРИ, КАРТОШКА ТАЙЁРЛАШ ВА ТАШИШНИНГ АЙРИМ РЕЗЕРВЛАРИ ҲАҚИДА

Тажриба ташиш ҳажми суткалик реализацияга кўп жиҳатдан боғлиқ эканлигини кўрсатиб турипти. Ҳисобларга қараганда ҳар куни республикамиз пойтахти учун 650 тоннагача картошка, пиёз, карам, олма ва бошқа мева-сабзавот маҳсулотлари ташиб келтириш керак. Бу анча мураккаб иш. Тўғри, уни енгиллатиш юзасидан айрим тадбирлар ҳам кўрилмоқда. Масалан, «Ташплодоовощ» бирлашмаси етарли миқдордаги ғилдиракли контейнерларга эга. Бу контейнерлар магазинларда тара сифатида ишлатиляпти. Лекин айрим муаммолар ҳам йўқ эмас. Уларни қанчалик тез бартараф қилинса шунчалик кўп наф кўрилади.

Масалан, 1, 2 ва 3-мева комбинатларида бор-йўғи 17 та тортиш линияси ишлаб турипти. Уларнинг умумий қуввати фақатгина 50 тоннага тенг. Тортилган шунча миқдордаги маҳсулотни ташиш учун эса 8—10 та автомобиль кифоя қилади. Унинг ҳажми Тошкент шаҳрида саккиз процентдан сал ортиқроқни ташкил этмоқда. Ваҳоланки, бу прогрессив усул билан Литва, Эстония, Грузияда ташилаётган сабзавот-мева маҳсулоти жами ҳажмининг 80 процентигача бўлган қисми элтиб берилмоқда. Демак, бундай тортиш линияларини кўпайтириш керак. Бунинг учун ана шундай линиялар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш талаб этилади.

Яна бир муҳим масала устида тўхталиб ўтишни лозим деб ҳисоблаймиз. Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо бошқармасининг 115 та магазини сабзавот, мева ва картошка сотишга ихтисослаштирилган. Лекин, бу савдо шохобчаларининг фақатгина 50 тасида контейнерда келтирилган маҳсулотни қабул қилиш йўлга қўйилган. Қолган магазинларда эса бу усулни қўллашнинг иложи йўқ. Чунки, улар мосланмаган биноларга жойлашган. Уларда келтирилган юкни туширишни механизациялашни жуда қийин ёки умуман иложи йўқ.

С5-А борт қабул қилгичи ҳақида бироз тўхталиб ўтмоқчимиз. Бу механизм автомобилга ўрнатилса, ғилдиракли контейнерлар фойдаланилганда иккинчи «касб»и — юкчиликни ҳам бажаради. Юкларни ортиш ва тушириш сингари оғир, сермеҳнат иш механизациялашади. Бу механизм электрогидравлик куч билан ҳаракатга келтирилади. У машина тўхтаб турган вақтда ҳам ишлатилиши мумкин. Шунинг учун бундай механизмлар ўрнатилган автомашиналарга юк ортиш-тушириш ишларини хоналарда амалга оширишса ҳам бўлаверади. Хона ичига бензин гази тўпланмайди. Ҳар бир шундай борт қабул қилгич 500 килограммгача юкни кўтариши мумкин. Ўтказилган тажриба ва хронометраж ҳар бир автомобилга юк ортиш учун 10—12 минут кифоя эканлигини кўрсатди. Демак, юк ортиш-тушириш учун кетадиган вақт тўрт-беш баравар қисқариб, меҳнат унумдорлиги икки-уч баравар ортади.

Шунинг учун ҳам ғилдиракли контейнерларни ишлатишни бутун чоралар билан кенгайтириш керак. Бу савдо майдонларидан фойдаланиш самарасини ошириш, магазинларнинг молия-хўжалик фаолиятини яхшилаш имконини беради. Савдо залида одатдагидан уч-тўрт баравар кўп товарни харидор учун намойиш қилиш мумкин бўлади. Бундан ташқари, хизмат кўрсатувчи ва ёрдамчи ишчи кучи камаяди, маҳсулотнинг товар кўриниши сақланади, иш маданияти яхшиланади.

«Ташплодоовощ» бирлашмаси бу йил сабзавотни ҳар куни тортилган ҳолда тайёрлашни 100 тоннага етказишни назарда тутмоқда. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда ана шу даражага етилса, ҳаракатланувчи махсус составлардан фойдаланишнинг иқтисодий самарадорлиги ошиб, меҳнат унумдорлиги икки баравар ортади, ўртача юк кўтариш қувватига эга бўлган 30 та машина тежаб қолинади. Ҳар йили юк ташиш харажатлари 180 минг сўмликкача камаяди.

Ўтган йили хизмат кўрсатишнинг пудрат усулини жорий қилдик. Улгуржи-чакана идораси — автомашина ҳайдовчилар бригадаси — автоколонна маъмурияти тартиби бўйича уч томонлама шартнома тузилди. Дастлаб иккита шундай бригада ишлаган бўлса, бу йил уларнинг сони еттитага етди. Янгича ишлаш экспедиторлар сонини кескин камайтириш, автомобилларни буюртмачиларга вақтида юбориб туришни таъминлаш, хизмат маданиятини яхшилашга ёрдам бермоқда.

Ҳозирги вақтда «Ташплодоовощ» бирлашмасининг 33 та қабул қилиш-бериш пункти бор. Лекин, уларнинг кўпчилиги мосланмаган биноларга жойлашган, юк тушириш-ортиш мосламаларига эга эмас. Бунинг устига бундай пунктларнинг кўпчилигида автопоездлардан фойдаланиш учун кенгроқ территорияси, контейнерлар сақланадиган майдончалари ҳам йўқ.

Шуни айтиш керакки, Ўзбекистон пойтахти автотранспортчилари махсус автомашиналарда контейнерларга ортилган 300 тоннагача мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошкани ташиш мумкин. Бунинг учун ихтисослашган магазинлар ва универсамларни кўпайтириш керак. Контейнерларнинг нисбатан такомиллашган конструкциядаги ва енгил вазнлиларини ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш лозим.

Д. ҲОЖИБЕКОВ,
Тошкент марказлашган юк ташиш автомобиль тресги 2512-автоколоннаси бошлиғи.

В. И. Ленин номли электрон техника заводи коллективи ўнинчи беш йиллик ишлаб чиқариш программасини муддатидан илгари ортиғи билан адо этиб, айни кунларда ҳам зарбдор меҳнат қилмоқда. Корхонада ишлаб чиқарилаётган электрон асбоб-ускуналар мамлакатимиз экономикасининг турли соҳаларида кенг кўламда қўлланилади.

Суратларда: илғор ишчи, КПСС аъзоси Манзура Маҳкамова (юқорида), завод участкаларидан бири (пастда).

Г. Пун фотолари. (ЎзТАГ).

ТАРҒИБОТЧИ

ТУРДИБОЙнинг жамоат топшириқлари кўп. Уларнинг ҳаммасини бажариш, коллектив ишончини оқлаш лозим.

Унинг асли касби — педагог. Чапаев номли 24-ўрта мактабда тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосари. Шунингдек, мактаб партия ташкилоти секретарининг ўринбосари, «Билим» жамиятининг аъзоси, мактаб халқ контроли группаси раиси.

Коммунист Турдибой тўрт йилдан буён Киров номли колхозда пропагандистлик ҳам қилади. Пухта билим бераётганлиги туфайли 26 нафар тингловчи ўз сиёсий билимини оширяпти.

— Ҳар бир машғулот олдидан матбуот янгиликлари, колхознинг иқтисодий, социал-маданий ҳаёти, бригадаларнинг иш натижалари билан танишиб чиқаман, конспект тузиб оламан. Сўнгра тингловчилар ҳузурига отланаман,— дейди Т. Қолдибоев.— Болтабой Латипов, Бекпўлат Нуржигитов, Еран Тешақулов сингари колхозчилар машғулотларда актив қатнашмоқдалар.

Дарҳақиқат, Турдибой ўтказаётган машғулотлар одатда мазмунли, таъсирчан ва қизиқарли. Бунга кўп ўқиб ўрганиши, изланиши туфайли эришмоқда. Унинг колхозчилар ўртасида сиёсий билимларни кенг тарғиб қилиши ишлаб чиқаришда муваффақиятларни кўпайтиришга ёрдам бермоқда.

Бу йил 7-бригада коллективи ҳар гектар майдондан 42 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олди. 6-бригадада эса ҳосилдорлик 40 центнерни ташкил этди. Ҳар икки бригада каноп етиштиришни кўпайтиришда қувончли натижага эришди. Бригадалар гектардан 200 центнердан каноп пояси йиғиштириб олдилар.

— Бу ютуқларда, шубҳасиз, Турдибойнинг ҳам ҳиссаси бор. У — моҳир пропагандистларимиздан. Ишчан, изланувчан,— дейди колхоз партия ташкилоти секретари Ж. Одилбеков.— Ҳозирги кунларда у КПСС Марказий Комитетининг партиямиз XXVI съездига лойиҳасини тарғиб этиш, уни ўзи пропагандистлик қилаётган бригадаларнинг меҳнаткашлари орасида кенг тушунтириш борасида ғайрат билан ишлаяпти. Сиёсий ўқув машғулотларида партиянинг жуда муҳим ҳужжатини ўрганиш ва муҳокама этиш учун қўшимча машғулотлар ўтказяпти.

Турдибой ака ҳар бир машғулотда ўзи пропагандистлик қилаётган 6- ва 7-бригадалар, колхоз, район, қолаверса, бутун областимиз ва республика меҳнаткашлари ўтган беш йилликда эришган муваффақиятларни тилга олади, бунда аниқ рақамлар, далиллар келтиради.

— Биз, пропагандистлар зиммасига эндиликда муҳим вазифалар юклатилган,— дейди Турдибой ака.— Партиямиз бўлажак съезди арафасида турибмиз. Демак, биз ҳам XXV съезддан буён ўтган даврда бажарилган бутун ишларга якун ясаш ҳамда келажак марраларини белгилашда колхоз меҳнаткашларига яқиндан ёрдам беришимиз керак. Навбатдаги янада катта вазифаларни уларга атрофлича тушунтириб, меҳнатда янги зафарларга илҳомлантиришимиз лозим. Шу кунлардаги бутун фаолиятимиз ана шу шарафли партиявий топшириқни бажаришга қаратилган.

Э. БУТУНБОЕВ.
Ғалаба райони.

ҚОЛОҚЛАРСИЗ ИШЛАШМОҚДА

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳаси Оққўрғон районидаги барча меҳнат коллективлари қатори автобус-таксомотор парки ишчи-хизматчиларининг меҳнатдаги ғайрат-шижоатини ошириб юборди. Совет кишиларининг моддий фаровонлиги ва маданий турмуш даражасини оширишга қаратилган бу тарихий ҳужжат барча шоферларни транспорт хизмати кўрсатиш маданиятини яхшилашга бўлган интилишини янада кучайтириб юборди.

Қолоқларсиз ишлаётган ҳайдовчилар коллективи ўнинчи беш йиллик ва унинг якунловчи йилини ҳам самарали меҳнат билан нишонлади. Биргина ўтган йили планда назарда тутилганидан 500 минг кўп йўловчига хизмат кўрсатилди. Бундай муваффақиятга аввало паркдан фойдаланиш коэффициентини ошириш ҳисобига эришилди. У 0,83 процентга етди. Коллектив ўтган йили 1976 йилдагига нисбатан 500 минг сўмлик кўп даромад олди.

Корхона меҳнатсеварлари қўлга киритилган бу ютуқларни янада мустаҳкамлашга астойдил интилмоқдалар. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳам яхши меҳнат кўрсаткичларига эришиш учун дастлабки кунлардан социалистик мусобақа асосида ишламоқдалар.

ЗИЁКОР

МАОРИФИМИЗ МАШЪАЛЛАРИ

Бир кун Убайдулла ака дарсдан сўнг 8-синф ўқувчиларига фонд китоб тарқатаётганди, қараса бир болага етмайдиган.

— Энди шу битта китобдан икковларинг фойдаланасизлар, — деди қўлидаги сўнгги китобни икки ўқувчига бераркан.

— Бизга келганда етмай қолибди-да, ўпкаланди ўқувчилардан бири. — Икки киши бир китобдан қандай қилиб фойдаланамиз. Қийналиб кетамизку...

— Ҳафа бўлишинг ноўрин, — деди Убайдулла ака. — Шундай пайтлар ҳам бўлганки, битта китобдан бутун бир синф фойдаланган.

Ўқувчилар Убайдулла акани саволга кўмиб ташлашди:

— Унда қандай қилиб ўқишган?

— Битта китоб билан-а?

— Ростдан ҳам шунақа бўладими?

— Ўттизинчи йилларда,— деб ҳикоя қила бошлади Убайдулла ака болаларга,— саводсизликни тугатиш курсида дарс берардим. Биттагина ўқиш китобимиз бўлиб, ундан бутун бир синф фойдаланарди. Кечқурунлари эса ҳамма бирорта ўртоғиникига йиғилишиб, дарс тайёрлашарди. Айниқса, қишда ўқишга қийналишиб кетарди. Юпун кийинган, оёғига калиш илиб олган болалар куннинг совуғида тизза бўйи қор кечиб, билим олиш иштиёқида қаёқлардан қатнашарди.

Ҳа, Убайдулла аканинг ўқитувчилик фаолияти ўша қийин йилларда бошланган. Педагогика билим юртини битиргач, саводсизларга ҳарф танитишга киришди. Бу йўлда жуда кўп машаққатларга дуч келди. Ёшлар ўқишга қизиқиб кетишди-ю, аммо катталарнинг иши қийин эди. Қўллари қалам кўрмай, меҳнатда қотиб кетган эмасми, ручка ушлаб ҳарф ёзиш уларга қийиндан-қийин бўлиб туюларди.

Убайдулла ака омма ўртасида ўқишнинг аҳамияти ҳақида тушунтириш ишларини тинмай олиб борарди.

Орадан қатор қувончли ва ташвишли йиллар ўтди. Убайдулла ака Самарқанд давлат университетининг химия факультетини битирди. Чиноз районидаги Абдулла Набиев номли 27-мактабда директорлик қилди. Сўнг Калинин районидаги 15-мактабда илмий бўлим мудири, 1976 йилдан бери эса шу райондаги 22-мактабда директор бўлиб ишлай бошлади.

Жонкуяр педагогнинг ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашдаги хизматлари муносиб тақдирланган. У «Халқ маорифи аълочиси» нишонини олган. 1973 йилда эса «Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган фахрий унвонга сазовор бўлди.

Убайдулла ака Ориповнинг қўлидан таълим-тарбия олган кишилар ҳозир жамиятимизнинг турли соҳаларида сидқидилдан меҳнат қилишмоқда. Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Жиззах областидаги «Ўзбекистон» совхозининг директори Инобат Охунова, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг раиси С. Шерматов, «Москва» колхозининг раиси А. Юсупов каби кўплаб шогирдлари билан фахрланади.

Убайдулла Орипов яқинда 60 ёшини қаршиладилар. Педагог хонадони ёру-биродарлари, шогирдлари билан тўлди. Улар меҳрибон устозларини табаррук ёши билан муборакбод этишди, унга бахт, иқбол тилашди.

Ж. ХАРАСОВА.

ПУХТА ЎРГАНИЛМОҚДА

СИЁСИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ СИСТЕМАСИДА

КАЛИНИН райони меҳнаткашлари партиямиз XXVI съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани тобора кучайтирмоқдалар. Сабзавоткорлар ва чорвадорларимиз ўнинчи беш йиллик халқ хўжалик планларини барча кўрсаткичлар бўйича ортиғи билан бажариб, ўн биринчи беш йилликка пухта замин яратдилар.

Эришилган бу муваффақиятларда партия пропагандистларининг ҳам муҳим ҳиссаси бор. Улар КПСС Марказий Комитети «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида» қабул қилган қарори асосида иш олиб бориб, ҳар бир меҳнаткашни партия томонидан қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар қилишда фаол қатнашдилар. Ҳозирги кунда районимизда идеологик, сиёсий-тарбиявий ишнинг ҳамма воситалари КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга қаратилган. Ҳамма жойда КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съездига лойиҳаси ўрганилмоқда.

Коммунистларнинг марксча-ленинча ўқуви, меҳнаткашларнинг иқтисодий таълими район партия ташкилотларининг диққат-марказида турибди. Мазкур масалалар район партия комитети пленумларида, бюроларида, партия мажлисларида кўриб борилиши бу ишнинг таъсирчанлигини оширди.

Ҳозирги кунда районда жаъми 414 пропагандист бўлиб, 85 проценти олий маълумотлидир. Партия топшириғини сидқидилдан бажариб келаётган пропагандистлар районда кўплаб топилади. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» унвонига сазовор бўлган «Партия XXI съезди» совхози партия ўқуви пропагандисти З. Эгамназаров, «Москва» колхозидан И. Аббосов, теплица комбинатидан Ж. Йўлдошев, «Шёлк» конструкторлик бюросидан Е. Зинкина каби кўпгина тажрибали пропагандистлар тингловчилар ҳурмат-эътиборини қозонишган.

«Партия XXI съезди», «Назарбек» совхозлари, «Москва», Калинин номли колхозлар, геофизик-геологик қидирув экспедицияси, «Шёлк» конструкторлик бюроси, ипакчилик институти партия ташкилотлари сиёсий ўқувни намунали ташкил этишга алоҳида ғамхўрлик қилмоқдалар.

Кейинги йилларда районда партия ўқуви системаси структурасида катта ўзгаришлар бўлди. Ўрта ва олий звенода тингловчиларнинг 80 процентидан ортиғи шуғулланишмоқда. Марксча-ленинча философия, илмий коммунизм, коммунистик қурилишнинг иқтисодий амалий ва назарий масалалари чуқурроқ ўрганилмоқда. Машғулотларда Асосий йўналишлар лойиҳаси пухта ўрганилиб, муҳокама қилиняпти. Назарий семинарларда тингловчилар актуал масалалар бўйича рефератлар тайёрлайдилар. Кўпгина партия ташкилотлари партия таълими самарадорлигини ошириш масалаларини алоҳида муҳокама этдилар ва бу борада янги тадбирларни белгиладилар.

З. НИЕЗОВ,

ЭНЕРГЕТИКА РЕСУРСЛАРИ ҲИСОБДА БЎЛСИН

Қиш келиши билан энергетика ва иссиқлик энергияси ресурсларига бўлган талаб янада ортиб кетди. Шу боисдан ҳам бу ресурслардан унумли фойдаланиш, белгиланган план ва истеъмол лимитларига қатъий риоя қилиш барча корхоналар олдида турган муҳим вазифадир.

Кейинги пайтда республика пойтахтидаги корхона, муассаса ва ташкилотлар иссиқлик ва энергетика ресурсларидан унумли фойдаланиш соҳасида кўпгина ҳайрли тадбирларни амалга оширдилар. Бунда шаҳар халқ назоратчилари уларга яқиндан кўмаклашдилар. Завод ва фабрикаларда ўтказилган рейд ҳамда текширишлар давомида қимматли ресурслардан фойдаланишдаги мавжуд камчилик ва нуқсонлар рўй-рост очиб ташланди, уларни тугатиш йўллари кўрсатиб берилди.

Шаҳар халқ контроли органлари ўтказган 90 га яқин текширишда 190 та корхона ва ташкилот қамраб олинди. 426 киши шу жумладан 127 мутахассис ва 92 штатсиз инспектор, 135 халқ контроли группа ва постларининг аъзолари, 16 халқ советларининг депутатлари, 76 комсомол прожекторчиси бизга кўмаклашди. Текшириш ишига жойлардаги мутахассислар, касаба союз активи, ишчи ва хизматчилар ҳам жалб этилди.

Рейдлар давомида асосий эътибор корхоналарда иссиқлик ва энергетика ресурсларини истеъмол қилишда лимитга қандай риоя қилинаётганлигига қаратилди. Қатор ишлаб чиқариш коллективлари бу соҳада ишларни тўғри йўлга қўйиб, иссиқлик ва электр энергиясидан унумли фойдаланаётганликлари аниқланди. Лекин, ҳали бу соҳада кўпгина ишлар қилиниши лозим. Акмал Икромов районидаги булка-қандолатлик комбинати, Тошкент ҳисоблаш техникасини ремонт қилиш ва техник хизмат кўрсатиш заводи, Ҳамза районидаги қоғоз комбинати ва бошқа бир қатор корхоналарда жуда кўплаб иссиқлик ва электр энергияси ортиқча сарфланган. Бу камчиликлар халқ контроли органларида муҳокама қилинди, тегишли чора ва тадбирлар кўрилди.

Ҳозир барча текширилган корхонада ишлаб чиқарилаётган умумий маҳсулотга сарф этиладиган иссиқлик ва энергетика ресурслари нормалари белгилаб қўйилган. Иссиқлик энергиясидан кўп фойдаланадиган корхоналарда, алоҳида цех ва технологик жараёнлар учун шундай нормалар мавжуд. Лекин унчалик катта бўлмаган завод ва фабрикаларда эса бу нормалар тузилмаган.

Афсуски, кўпгина корхоналарнинг раҳбарлари, технологлар иссиқлик ва энергетика ресурсларидан унумли фойдаланиш масалаларини ўз зиммаларидан соқит қилганлар. Бу ишни фақат энергетикларга топшириб қўйишган. Ваҳоланки, асосий резерв айнан технологик жараёнларни рационал равишда ўзгартириш, энергия ресурслари ишлатиладиган оралиқ агрегатларини ишдан озод этиш, эски, ишдан чиққан технологик асбоб-ускуналарни янгилашда эканлигини унутмаслик керак.

Сергели районидаги корхона ва цехлар энергия сарфиётини ҳисобга олиш асбоблари билан таъминланмаган. Қўйлиқдаги қурилиш материаллари ва конструкциялари заводида ҳам экскаваторларда шу ҳолга дуч келдик. Заводда ташкил этилган комиссия фаолияти сезилмайди. 40 минг киловатт-соат электр энергиясини иқтисод қилишни мўлжаллаган ташкилий-техникавий тадбирлар бажарилмай қолган.

Халқ назоратчилари ҳозирги кунларда қайта текширишлар ўтказиб, корхона ва ташкилотларда иссиқлик ва энергетика ресурсларидан унумли фойдаланишда маълум бўлган камчилик ва нуқсонлар қандай бартараф этилаётганлигини аниқламоқдалар.

Шаҳар халқ контроли комитети яқинда медицина муассасаларида қишки шароитларда иссиқлик, электр ва ёқилғи ресурсларидан фойдаланишнинг аҳволи билан танишди. Шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармаси медицина муассасаларини кузги-қишки даврга тайёрлаш бўйича махсус комиссия ташкил қилган. Бу комиссия касалхона, поликлиника ва бошқа даволаш муассасаларида иссиқлик, электр ва ёқилғи ресурсларидан фойдаланишни назорат қилиб турибди.

Назоратчилар ўтказган текширишда айрим медицина муассасаларини капитал ремонт қилиш ва йилнинг совуқ пайтида ишлашга мослашнинг аҳволи қониқарли эмаслигини аниқладилар. Шаҳар комиссияси қишга тайёргарлик бўйича белгиланган тадбирлар қандай амалга оширилаётганлигини бўш назорат қилмоқда.

Текширилган 15 та даволаш муассасаларидан 8 тасида жиддий камчиликлар мавжуд. Жумладан, Миршаропов кўчасидаги 15-поликлиникада етарлича кўмир олинмаган, айрим кабинетлар ойнаси синиб ётибди. Кундуз куни ҳам хоналар чироғи ўчмайди, электр энергияси бекорга сарф бўлаяпти. Поликлиника ўн йилдан бери ремонт қилинмайди. 13-шаҳар касалхонасида, 8-болалар касалхонасида, 1-сил касалликлари шифохонаси ва бошқа қатор медицина муассасаларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Ремонт учун ажратилган капитал маблағлар ўз вақтида ўзлаштирилмаяпти. 5-туғруқхонада эса ремонт ишлари ўлда-жўлда қолиб кетган.

Халқ контроли комитети аниқланган камчилик ва нуқсонларни тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар кўрди. Эътиборсиз раҳбар ходимлар огоҳлантирилди.

Қиш мавсуми ўтиб бормоқда. Халқ назоратчиларининг кундалик фаолиятлари туфайли корхона ва муассасаларда энергетика ва ёқилғи ресурсларидан унумли фойдаланиш бўйича белгиланган лимитларга қатъий риоя қилиш чоралари кўрилмоқда. Лекин ҳалигача бу муҳим масалага панжа орасидан қараётган корхона, ташкилот ва муассаса раҳбарлари йўқ эмас. Улар қимматли ресурсларнинг бекорга ҳавога совирилишига тезроқ чек қўйишлари керак.

Ю. МИХАЙЛОВ,
Тошкент шаҳар халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

ТЕХНИКА КЎКЛАМГА ТАХТ БЎЛСИН

Областимиз қишлоқ меҳнаткашлари 1981 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини ўз вақтида ва сифатли ўтказиш чораларини кўряптилар. Айниқса, қишлоқ хўжалик техникаси воситаларини кўкламги дала ишларига тахт қилишга жиддий эътибор берилаяпти. Чунки экиш мавсумини қулай муддатларда ва сифатли ўтказиш биринчи галда техника воситаларининг барвақт ремонтдан чиқарилиб қўйилишига боғлиқдир.

Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози механизаторлари қимматли ташаббусни бошлаб бердилар. Улар барча техника воситаларини қисқа муддатда ремонт қилиш тадбирларини белгилаб, изчиллик билан амалга оширмоқдалар. Бошқа хўжаликларда ҳам трактор ва машиналарни созлаш қизғин олиб борилмоқда.

Илғорлар иш тажрибасидан самарали фойдаланиб, барча техника воситаларини ремонт қилишни тезроқ тугаллаш лозим. Айниқса, ремонт сифатига алоҳида эътибор бериш керак.

НАВБАТ ТЕРИМ МАШИНАЛАРИГА

Бекобод районидаги Навоий номли колхоз устахонасида саф тортиб турган экиш агрегатларига кўзингиз тушади. Сеялкалар тракторларга тиркалган. Экиш агрегатларига ерга минерал ўғитлар ва гербицид солувчи мосламалар ҳам ўрнатилган.

— Барча экиш агрегатларини далага олиб чиқишга тахт қилиб қўйдик, — дейди колхоз инженери Ж. Умаралиев. — Бу ремонтни жадал суръатларда олиб бораётганлигимиз натижасидир.

Хўжаликнинг ремонт устахонасида слесарь ва токарлар, темирчилар билан бир қаторда ўттиз нафар механизатор ҳам самарали меҳнат қиляпти. Улар ўзларига бириктилган экиш агрегатлари ремонтини тугаллаб, эндиликда пахта териш машиналарини созлашга киришганлар. Шунингдек, 130 дан кўпроқ борона ва чизеллар, бошқа техника воситалари ишга шай турибди. Уларни созлашда темирчилар Ҳ. Раҳмонов, А. Расулов, токарь А. Норйигитов, пайвандчи Т. Эрматовлар айниқса ғайрат кўрсатдилар.

Ремонтчилар ўртасида социалистик мусобақа кенг авж олган. Улар барча терим агрегатларини ҳам КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача ремонтдан чиқаришга қарор қилганлар. Шунинг учун ремонт ишлари жадаллик билан олиб борилаяпти.

Колхозда техника воситаларини созлашни янада тезлаштириш мумкин эди. Афсуски, баъзи эҳтиёт қисмлар етишмаслиги сабабли ремонт ишлари орқага сурилаяпти. «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси ходимлари эса хўжаликка зарур эҳтиёт қисмларни ўз вақтида етказиб бермаяпти.

Колхозчилар ўн биринчи беш йилликнинг тўнғич йилида пахта ҳосилдорлигини яна тўрт центнерга кўпайтиришни режалашган. Бу мўл ҳосилга мустаҳкам замин ҳозирлаш учун иш қуроллар соз бўлишига катта эътибор берилаяпти, деган гап.

Э. МАДИЕРОВ.

ПИСКЕНТ районидаги «Гулистон» колхозида шу кунларда мавжуд трактор ва бошқа машина-механизмлар ремонти уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Суратда: илғор ремонтчи механизатор Қурбонали Омонов. У кунлик топшириқни 120—130 процентга етказиб адо этмоқда.

В. Сироткин фотоси.

СЎЗ — ТАШАББУСКОРЛАРГА

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

СОВХОЗИМИЗ меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, 1980 йилни салмоқли ютуқлар билан якунладилар. Хўжалик тарихида биринчи марта давлатга 12 минг 510 тонна «оқ олтин» топширилди. Бу йиллик халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан 1670 тонна кўпдир.

Пахтачиликда эришилган бу ютуқ бир қатор тадбирларни бекаму-кўст амалга ошириш ҳисобига бўлди. Ерга барака уруғи қадашдан бошлаб етиштирилган ҳосилнинг сўнгги грамми йиғиштириб олингунча бўлимлар, бригадалар, механизаторлар ва сувчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа қизғин давом эттирилди. Жумладан, ғўза парвариши даврида меҳнат беллашувига ҳар бир агротехник тадбирлар бажарилгандан сўнг, йиғим-терим даврида эса ҳар беш кунда якун ясаб борилди.

Мусобақада мунтазам илғорликни қўлдан бермай келган Абдусамад Бўриқулов бошлиқ 6-бўлим пахтакорлари ҳосилдорликни 40 центнерга етказиб, совхозимизда энг юқори натижага эришдилар. Шехи Назаров бошқарувчилик қилаётган 2-бўлим пахтакорлари эса 39 центнердан хирмон кўтаришди.

Ўзаро меҳнат беллашуви шарофати билан юқори ҳосилли бригадалар сафи янада кенгайди. Шакарбой Бойназаров, Сайфиддин Хушмуродов, Муҳаммаджон Ҳасанов, Исмоил Музаффаров, Қосим Абдуқодиров, Бекки Худойберганов сингари тажрибали деҳқонлар раҳбарлигидаги бригадаларда ҳосилдорлик 43—48 центнерни ташкил этди.

Ёз бўйи қилинган меҳнат самараси, кузда уйилажак хирмон баракаси кўп жиҳатдан кузги-қишки тадбирлар комплексининг қай даражада бажарилишига боғлиқ эканлигини 1980 йил мисолида яққол кўрдик. Ҳосилдан бўшаган майдонлар картограмма асосида ўғитланиб, сифатли шудгор қилингани, ариқ-зовурлар ва бошқа суғориш шохобчалари барвақт тозалаб қўйилганлиги, барча маркадаги тракторлар, экиш агрегатлари ва бошқа машина-механизмлар кўкламги дала ишларига сифатли созлаб қўйилганлиги туфайли баҳор ва ёз ойларидаги ҳар бир агротехник тадбир қулай муддатларда, обиторида ўтказилди.

Шуни ҳисобга олиб, бу йилги кузги-қишки тадбирларни ўтказишга алоҳида эътибор бериб, ишга жиддий киришдик. Биринчи галда мавжуд имкониятларни ҳисобга олиб, аниқ режалар тузиб олинди. Область партия комитети совхозимиз меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалик техникасини ўз вақтида сифатли ремонт қилиб, 1981 йил кўкламги дала ишларига тайёрлаб қўйиш юзасидан белгилаган тадбирларини маъқуллади. Бу эса механизаторларимиз кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшди.

Техника ремонтини тез ва соз ўтказиш мақсадида совхознинг ҳамма бўлимлари ва марказий ремонт устахонасида барча маркадаги тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ремонти бўйича 10 та бригада тузилди. Буларга 85 механизатор жалб этилди.

Қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш ва дала ишларига тайёрлашнинг боришига оператив раҳбарлик қилиш учун совхоз бош инженери Т. Набиев раҳбарлигида инженер-техник ходимлардан иборат штаб тузилди. Штаб аъзолари мавжуд қишлоқ хўжалик техникалари кўригини ўтказиб, ҳар бир трактор ва машина учун зарур бўладиган эҳтиёт қисмлар, умумий ремонт ишлари ҳажми юзасидан алоҳида актлар тузишиб, кейинчалик зарур эҳтиёт қисмларини етказиб беришни таъминладилар.

Ремонт ишларида қатнашувчи механизаторларнинг унумли меҳнат қилишлари учун совхоз маъмурияти, партия комитети, ишчилар комитети ва комсомол ташкилоти зарур шарт-шароитларни яратиб бердилар. Бўлимлар, ремонт бригадалари, механизаторлар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа ташкил этилиб, илғорлар маънавий ва моддий рағбатлантириб борилмоқда. 2, 5, 6-бўлим механизаторлари меҳнат беллашувида пешқадамликни қўлдан бермадилар. Механизаторлар ўртасидаги шахсий мусобақада ғолиб чиққан Анатолий Бугримов, Михаил Ковешников, Пардабой Қўшиев, Раҳматилла Абдусаматов, Акром ва Абил Отабоевлар ўз ихтиёрларидаги техникаларни биринчи бўлиб кўкламги экиш мавсумига тахт қилиб қўйишди.

Ташаббускорларга хос зарбдор меҳнат қилаётган ремонтчиларимиз тадбирларда белгиланган графикдан анча ўзиб кетдилар. 146 та трактор, 62 та сеялка, ер текисловчи механизмлар, чизель, борона, 56 та культиватор, гербицид солишга мўлжалланган 52 та мослама, 12 та ОВХ трактор пуркагичи ва 6 та ўғит соладиган мосламалар декабрь ойининг биринчи ярмидаёқ сифатли ремонтдан чиқариб, кўкламги экиш мавсумига тайёрлаб қўйилди. Ремонтдан чиқарилган ҳар бир агрегат иш шароитида текшириб кўрилганидан сўнг сифати ҳақида кафолот берувчи комиссия томонидан талон берилиб қабул қилинмоқда. Экиш мавсумида ишлатиладиган бошқа тракторлар ва қишлоқ хўжалик қуроллари 1981 йил 20 февралдан кечиктирмай район комиссиясига топширилади.

Совхозимиз меҳнаткашлари ўзлари муҳокама этиб белгилаган кузги-қишки тадбирлар комплексини тўла-тўкис амалга ошириб, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида пахта ҳосилдорлигини янада оширадилар, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини ёруғ юз билан кутиб оладилар.

Т. КАРИМОВ,
«Оққўрғон» совхози директори.

Ҳ. ХЎЖАНОВ,
совхоз партия комитети секретари.

ТУРСУНОЙЧИ РИСОЛАТ

— Янги йилингиз билан, дугонажон! Янги йил янада катта муваффақиятлар келтирсин, — Энгельс номли колхоз моҳир механизатори Нортожи Маманова «Победа» колхозида меҳнат қилаётган мусобақадош дугонаси Рисолат Ойнақуловани қизғин табриклади.

Дугоналарнинг кайфиятлари чоғ, руҳлари тетик. Бу эса яхшилик нишонаси. Ахир янги йилни қандай кутиб олсанг, ана шундай кузатасан, деб халқимиз бежиз айтмайди-ку. Дугоналар эса ўтган ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилини катта муваффақиятлар билан якунладилар.

Ҳа, ўтган беш йиллик кўпчилик ҳаётида ўчмас из қолдирди. Рисолатни ҳам ана шу ўнинчи беш йиллик юзага чиқарди, десак муболаға бўлмайди. Ёш механизатор 1977 йилда ўрта мактабни тугатгач, узоқ ўйлаб ўтирмай тўғри Чинозга йўл олди. Турсунойчилар мактабида механизаторлик сирларини ўрганиб, кўпдан бери орзу қилиб юрган ниятига эришди.

1978 йил кўклами унинг учун янада қувончли бўлди. Рисолатнинг қўлига ишониб техника жиловини тутқаздилар. Олти ойлик курсда олган назарий билимлари амалда қўл келди. Ўзининг фидокорона, виждонан қилган меҳнати туфайли тез орада тилга тушди, мусобақа пешқадамлари сафидан жой олди. Ўтган йили эса Рисолат Ойнақулова «зангори кема» бункеридан 150 тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкди. Қиздаги интилиш, жамоатчилик ишларида актив қатнашаётганлигини кўрган хўжалик коммунистлари унга яна бир ишонч билдирдилар. Комсомол аъзоси Рисолат Ойнақулова КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинди.

Кандидатлик синов даври. Буни яхши ҳис қилган Рисолат Ойнақулова шу кунларда ўзига билдирилган ишончни оқлаш, меҳнат унумдорлиги оширишга ҳаракат қилмоқда. Техника ўз вақтида ремонтдан чиқарилиб, ишга шай қилиб қўйилиши учун жон куйдирмоқда.

Турсунойчи қиз Рисолатнинг режалари катта. У ўн биринчи беш йилликда турсунойчи деган номга муносиб меҳнат қилиш, энг илғор механизаторлар сафидан ўрин олиш, жамоат ишларида актив қатнашиб район меҳнаткашлари эришаётган ютуқларга салмоқли улуш қўшиш ниятида. Биз ёш механизаторга муваффақият тилаб, «Бўш келма Рисолат, орзуларинг амалга ошаверсин», деймиз.

А. АБДУСАМАТОВ,
Ғалаба райони.

УЙҚУСИЗ ТУНДА...

ТЕЗЛИК билан келаётган «Жигули» Бектемирдаги Давлат автомобиль инспекциясининг таянч пункти олдига келиб таққа тўхтади. Ҳайдовчи машинадан шошиб тушиб, навбатчи инспекторга юзланди:

— Ўртоқ сержант, йўлда бир одамни машина уриб кетибди. Ёнида пачоқланган велосипед ҳам ётибди.

Инспектор Комил Рўзибоев югуриб ичкари кирди ва бир дақиқада бўлинма командири лейтенант Аширали Акбаров ва сержант Владимир Морозовларни бошлаб чиқди. Инспекторлар зудлик билан ўзларининг махсус машинасига ўтиришаркан, Комил нотаниш ҳайдовчига мурожаат қилди:

— Ўртоқ, сиздан илтимос, бошлаб борсангиз...

Йўлакай рация билан Ўрта Чирчиқ район ГАИ бўлимининг бошлиғи Тошкентбой Муллабоев ва группа командири Акром Сидиқовга хабар қилинди.

«Северний маяк» колхози территориясидаги ҳодиса содир бўлган жойга беш минутда етиб келишди. 22 ноябрь кеч соат 20. Ҳаво булут. Атроф зим-зиё қоронғи.

Тахминан 17—18 ёшлардаги йигитча йўл чеккасида ҳушсиз ётибди, анча нарида эса пачоқланган велосипед...

Комил йигитчанинг юзини силаб ҳушига келтирмоқчи бўлди, лекин қўли илиқ қонга тегиб, бадани сесканиб кетди. Қон совумаган, демак, ҳодиса яқинда содир бўлган. Комил шошиб, йигитчанинг кўкрагига қулоғини тутди ва йўлни фара ёруғида текшираётган ҳамкасбларига мурожаат қилди:

— Володя, кўтаришиб юбор, тирик!..

Йигитча бирнеча дақиқанинг ичида район касалхонасига ёткизилди...

Хабар келтирган нотаниш ҳайдовчидан шубҳаланишга ҳеч қандай асос йўқ эди. Аширали, кўнглига оғир ботмасин учун унга сездирмай машинасининг олдини, ёнбошларини қараб қўйди — бус-бутун. Велосипедни бунақа уришда «Жигули» яхшигина лат ейди. Унга раҳмат айтиб, кузатиб қўйишди.

ИШ ЭНДИ бошланаётган эди: топиш керак!.. Одам босиб, унга ёрдам кўрсатиш ўрнига қочиб кетган номард шофёрни топиш керак! Лекин қандай қилиб?!

Таянч пунктидаги навбатчилар олдида мана шу муаммо — жумбоқ кўндаланг бўлиб турганида Т. Муллабоев ва А. Сидиқовлар етиб келишди. Бўлинма командири уларга рапорт бериб, воқеани қисқа ва лўнда баён қилди. Капитан А. Сидиқов бошчилигидаги қидирув группаси яна ҳодиса содир бўлган жойга боришди. Йўқ, ҳеч қандай из йўқ эди. Командир машина фарасининг нури туширилган асфальтни кўздан кечираркан:

— Шофёр маст, шундай бўлгач, у узоққа кетмайди. Кетолмайди.

— Мастлигини қаёқдан билдингиз?

— У велосипедчини шунчалик каттиқ урган бўлишига қарамай, тормоз бермаган, кўряпсизми, асфальтда тормоз изи йўқ. Фақат қаттиқ маст шофёргина шундай ҳаракат қилади.

— Тўғри, — деди Муллабоев ҳаёл суриб. Қолганлар бир-бирига қараб қўйишди.

Командир группани икки кишидан бўлиб, уларнинг маршрутларини тахминан белгилаб берди. Улар машиналарга ўтириб ҳар томонга тарқалишди.

Қидирув бошланди...

ОРАДАН уч соатча ўтгач ГАИга яна кўнгилсиз хабар келди: «Авангард — Ўртасарой» йўлининг 6-километрида бир йигит ва бир қизни машина босиб кетибди.

Иккала жабрланувчи касалхонага етказилди. Район матлубот жамияти магазинининг сотувчиси Жангилой Пармонова касалхонада дунёдан кўз юмди. Тошкент политехника институтининг 3-курс студенти Исматулла Файзуллаев оғир жароҳатланганича шифокорлар назоратида қолди...

Акром Сиддиқов сержант Владимир Морозов билан бирга Ўртасарой атрофини роса кезиб чиқишди. Калаванинг учи топилмади. Ўнлаб одамлардан сўради, бирнеча хўжаликларнинг автокорхоналарига кириб чиқди. Йўқ, йўқ, йўқ. Из йўқ.

...АНВАР 22 ноябрь шанба куни ишни кундуз соат 13 да тугатди. Ихчамгина енгил автобус энди унинг ихтиёрида. Кўнглига ёққан ишни қилади.

Унинг кечгача нима иш қилгани номаълум. Кечки пайт эса Ўртасаройдаги бир ўртоғининг уйига бориб, улфатчилик қилишди. Кейин машинани миниб иккинчи ўртоғининг уйига борди ва у ерда ҳам «отишди». Сўнгра, росмана кайф қилиб олган икки дўст бир-бирига қойил бўлиб, бир-бирини мақтаб тўйга жўнашди. Албатта, яёв эмас, «Анварнинг машинасида». Йўлда... «Северний маяк» колхозида яшовчи, Тошкентдаги темир йўл билим юртининг ўқувчиси 18 ёшли Лю Да Лани велосипеди билан қўшиб уриб юборди...

«МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ» КОНКУРСИГА

Лекин икки дўст жабрланувчига ёрдам кўрсатиш уёқда турсин, машинани тўхтатмай ҳам жўнаб кетаверишди. Йўлда... ароққа пул топиш учун кира қилиш мақсадидами ё ўзича жиноятни беркитиш мақсадидами, қўл кўтарган йўловчиларни — уч қиз ва икки йигитни олишди. Йўловчилар қарашса, машина йўлнинг гоҳ у, гоҳ бу томонига шўнғиб кетаяпти. Шофёрнинг ғирт маслигини кўргач, йўловчилар автобусни зўрға тўхтатиб тушиб қолишди...

Анвар дўсти билан тўйда яна «отди». Яна чиқиб машинани ҳайдади ва... узоққа бормай уни ағдариб юборди!..

Иккита машина билан автобусни «оёққа» турғизиб йўлга тушишди ва... зум ўтмай, йўл чеккасида кетаётган қиз ва йигитни уриб кетишди.

Энди эслари ўзига келди. Жиноятни яшириш керак. Қандай қилиб?

Анвар автобус ўриндиғини кесиб ичидан пахта юлди. Бакдан шланг билан бензин олиб пахтага қуйди-ю... машинани ёқиб юборишга улгурмади. Бир тўда одамлар қораси кўринди. Улар машинага етиб келмасидан иккаласи тумтарақай қочди.

...А. Сидиқов, В. Морозов ва кейин келиб қўшилган командирнинг сиёсий-тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари катта лейтенант Худоёр Ҳайдархўжаев ана шу одамлардан сал кейин автобус ёнида тўхташди.

— Нима гап?

— Икки одамни уриб қочаётган эди, тутиб олдик, — деди кишилардан бири.

— Иккитамас, уч одамни босган, — деди капитан. — Энди у велосипедчини урган ҳам шу машина эканлигига шубҳа қилмаётган эди.— Қани шофёр?

— Қочиб кетишди, икки киши экан...

— Сиз тезда таянч пунктига бориб, бошқарма билан боғланинг, — деди командир ўринбосари Х. Ҳайдархўжаевга, — машинанинг қайси хўжаликка қарашли эканини билиб келинг.

Катта лейтенант область Давлат автоинспекцияси бошқармаси билан рация орқали боғланиб, қўлидаги номерни айтди. Икки минутдаёқ жавоб олди:

— 05—10 ТШЗ номерли КАВЗ-651 маркали автобус эканлиги аниқланди.

Командир бошчилигида уч инспектор гаражга боришди. Табиий, қоровул чолдан бошқа ҳеч ким йўқ.

— Отахон, кичкина автобусни ким ҳайдайди?

— Билмасам, — деди ўзича хавотирланган чол, — тинчликми ўзи?

— Тинчлик, тинчлик, сиз қўрқмай айтаверинг, бизга ўшанинг машинаси зарур бўлиб қолди, уйини тополмай юрибмиз.

— Уйини мен ҳам билмайман. Бектемирда туради дейишади, Анвар деган ёш йигит...

Бектемирда Анварнинг уйини топиш осон бўлмади. Лекин топишди. Дарвоза ҳам, эшиклар ҳам ланг очиқ. «Оббо, бизни сезиб қочдиев» деган фикр ўтди командирнинг ҳаёлидан. Икки-уч чақиришгандан кейингина қотмагина кампир чиқди.

— Ассалому алайкум, Анварни бир минутга чақириб юборинг, холажон.

— Ҳали келгани йўқ-ку. Нима гап ўзи? — кампир қўрқиб кетди. У рост гапираётган эди.

— Қўрқманг, тинчлик, бизга машинаси керак бўлиб қолувди, шунга бевақт безовта қилдик, кечиринг.

— Ҳайрият-е, Наби ўртоғим билан тўйга бораман деяётган эди, келмади шу топгача.

— Наби қаерда туради?

— Ўртасаройда шекилли. Уйига бормаганман...

...Тонг ёриша бошлаганда Набининг дарвозаси тақиллади. Ҳадеганда очилавермади. Ҳовлида ғўнғир-ғўнғир овоз эшитилди-ю, эшик очилмади. Милиция ходимлари энди қандай қилиб бўлмасин, ичкари киришга мажбур эдилар. Вазият вазифалари шуни тақозо этарди!

Эшикни куч билан очиб, ичкари киришди.

Айвонда икки йигит уйқули ва маст кўзларини зўрға очиб, биттагина ички кийимда туришарди.

Афсус, милиция ходимлари икки йигитни олиб кетишга мажбур эдилар...

Бу ҳаммаси — оқ ароқнинг қора иши эди...

ЖИНОЯТЧИЛАР қонунга биноан жазо оладилар. Бу жиноий саргузаштга шу ерда нуқта қўйсак ҳам бўларди. Лекин, масаланинг иккинчи бир муҳим томони бор. Анвар Тўлаганов қонунга хилоф равишда ишга қабул қилинган. Унинг ҳайдовчилик гувоҳномасига биноан автобус ҳайдашга ҳуқуқи йўқ. Бироқ, у автобус ҳайдовчи қилиб ишга олинган. Ишдан кейин эса машина доим унинг ихтиёрида бўлган... Ўша куни ҳам кундуз соат 13 да ишни тугатганича гаражга қайтиб келмаган, ёнида йўл варақаси йўқ, автобусга алоқадор бирон раҳбар уни йўқламаган.

Ҳолбуки, ҳайдовчи ишга қабул қилинаётганида унинг аризасига директор, гараж мудири ва кадрлар бўлимининг бошлиғи қўл қўяди. Бинобарин улар ҳам қонун-қоидани қўпол равишда бузишда айбдордирлар....

А. МАДАМИНОВ,
Тошкент область ички ишлар бошқармаси Давлат автоинспекциясининг бошлиғи, милиция майори.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ИЧКИ ИШЛАРГА АРАЛАШУВ

ПАРИЖ, 5 январь. (ТАСС). АҚШ собиқ давлат секретари Г. Киссинжернинг Миср, Сомали, Уммон, Исроил ва Саудия Арабистонига сафари Қўшма Штатларнинг ўзгалар ишига аралашуви муттасил кучайиб бораётганлиги белгиси остида ўтмоқда. Франс-Пресс агентлигининг Могадишодан хабар қилишича, Г. Киссинжер Сомалидан жўнаб кета туриб, «Ҳинд океанида Американинг ҳарбий кучларини тобора кўпайтириш» керак, деган гапни айтди. Агентлик телеграммаларида уқтирилишича, океан ортидан келган сайёҳнинг Сомали президенти Сиад Барре билан олиб борган музокаралари жумладан «Сомали территориясида Қўшма Штатлар ихтиёрига берилаётган ҳарбий иншоотлардан фойдаланишга» тааллуқли бўлди. Аслида гап Африкада, Ҳинд океани ҳавзасида ва Яқин Шарқда Американинг жаҳон миқёсидаги аралашувини кенгайтириш тўғрисида борди.

Могадишода Г. Киссинжер Америка экспансиясини «Совет хавфи» бор деган уйдирма билан оқлашга уриниб, АҚШнинг чегараларидан жуда олис бўлган мана шу регионда унинг машъум «миллий манфаатлари»ни таъкидлади.

Обзорчилар Киссинжернинг айтган гапларини ривожланаётган мамлакатлар ўртасига нифоқ солиш йўлидаги ошкора уринишгина эмас, шу билан бирга Вашингтонга маъқул бўлмаган сиёсий йўлни ўтказаётган мустақил давлатларга қарши куч ишлатиш «ҳуқуқи»ни ҳам ўзлаштириб олиш йўлидаги уриниш, деб баҳоламоқдалар. Бунда Америка матбуотининг ўзи ҳам эътироф этганидек собиқ бош секретарь бораётган мамлакатларга ана шу ошкора гегемончилик режаларини амалга оширишда бош роль ажратиб берилмоқда. АҚШнинг кирдикорлари, деб уқтирилади Адан ахборот агентлигининг баёнотида, региондаги осойишталикка жиддий хавф солиб, Қўшма Штатлар халқларнинг эркинликка ва ўзининг мустақил ривожланиш йўлини танлаб олишга бўлган ҳуқуқини ҳаёсизларча ҳурмат қилмаслик деб баҳоланиши мумкин.

Могадишодаги музокаралар давомида Киссинжер Сомалининг Африка мугузи проблемалари ҳусусидаги позициясини қўллаб-қувватлаб, уни «қизиқишга молик» деб атади, мазкур масала юзасидан фикрлашувни эса у «жуда фойдали» деб таърифлади. Маълумки Сомали қўшни Жибути, Кения ва Эфиопия территорияларининг бир қисмини даъво қилмоқда.

Гарчи мазкур сафар «хусусий сафар» деб айтилаётган бўлса ҳам Киссинжер Вашингтонга қайтиб келганидан кейин музокаралар тўғрисида янги раҳбарларга ҳисобот бераман, деб эътироф этди.

ЭНГ КАТТА БУЮРТМА

▲ ПРАГА. Ждановдаги Ильич номли металлургия заводи учун «Кварто-3000» прокат станини тайёрлаш янги бошланган беш йилликда Чехословакия машинасозларига берилган энг катта буюртма бўлди. Пльзендаги В. И. Ленин номли «Шкода» машинасозлик бирлашмасининг коллективи бу топшириқни муваффақиятли бажармоқда.

Янги прокат станида 25 миллиметрли пўлат юксак аниқлик билан тайёрланадиган бўлади. Автоматика маҳсулотнинг яхши сифатини таъминлабгина қолмай, шу билан бирга металл чиқитларини йиғиштириб олишни тўла-тўкис механизациялаш имконини ҳам беради.

ЗАВОД ИШГА ТУШИРИЛДИ

▲ ХАНОЙ. Бу ерда Вьетнамда энг кўп оммалашган транспорт тури бўлмиш велосипед ва унинг запас қисмларини ишлаб чиқарадиган завод ишга туширилди. Лойиҳага биноан корхона ҳар йили 200 минггача яқин велосипед ишлаб чиқара олади.

[ТАСС, 5 январь].

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

▲ ГАВАНА. Бу йил Куба ороли тарихида энг кўп цитрус экинлар ҳосили етиштирилди. Етиштирилган 53 минг 380 тонна маҳсулотдан 36,9 минг тоннаси экспорт қилинди. Апельсин, мандарин ва лимондан ҳам рекорд миқдорда ҳосил йиғиштириб олинди.

Қишлоқ хўжалиги ходимлари ва ўрта мактабларнинг ўқувчилари фидокорона меҳнат қилганликлари, барча бўғинларнинг жумладан, транспортчиларнинг иши яхши йўлга қўйилганлиги туфайли шундай муваффақиятга эришилди. Ўғит ва гербицидлардан кенг кўламда фойдалана бошланди, суғориладиган экин майдонлари кенгайтирилди.

▲ СОЛСБЕРИ. Зимбабве ҳукумати 1981 йилда меҳнаткашлар учун 27 мингта уй қуришни планлаштирмоқда. Маҳаллий ўз-ўзини бошқариш ва уй-жой қурилиши министри Э. Ж. М. Звобго бу ерда ана шуни маълум қилди. Давлат, деди у, ана шу мақсад учун 125 миллион доллардан ортиқ маблағ ажратмоқда.

▲ БУЭНОС-АЙРЕС. Чили касаба союзлари миллий мувофиқлаштириш маркази фашист хунтасининг тараққийпарвар, демократик кучларга нисбатан амалга ошираётган зўравонлик ва ўзбошимчалигини, шунингдек чилилик ватанпарварлар қамоққа олиниб, уларнинг кўпчилиги режим турмаларида «дом-дараксиз йўқолаётганлиги»ни кескин қоралади. Мазкур касаба союз бирлашмаси эълон қилган баёнотда айтиладики, Чилининг кенг халқ оммаси орасида озодликка интилиш, курашга бўлган жанговар руҳ ва ҳоҳиш-ирода мустаҳкамланмоқда.

КОРЕЯ Халқ Демократик Республикасининг пойтахти Пхеньянда йил сайин уй-жой қурилиши миқёслари кенгайиб бормоқда. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина 10 мингдан ортиқ оила янги уйларга кўчиб ўтди. Суратда: пойтахт марказидаги янги бинолар.

О. Иванов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ТИНЧЛИК ФОНДИГА

А. Икромов районидаги 10-поликлиника шифокорлари ўтган 1980 йилнинг сўнгги кунида ишланган меҳнат ҳақини Совет тинчлик фондига ўтказишди. Шу муносабат билан шифохонада кўп кишилик митинг бўлди. Унда сўзга чиққан поликлиника маҳаллий комитетининг раиси Р. Сигбатулина, ҳамширалар А. Юнусова, Л. Калитова ва бошқалар КПСС ва Совет давлати изчил амалга ошираётган Тинчлик программасини бир овоздан қўллаб-қувватладилар.

Шифокорлар ташаббуси билан Совет Тинчлик фонди счётига 954 сўм пул тушди.

М. ЁҚУБОВА.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТХОНЛАРИГА

Ҳурматли газетхон дўстлар!

Улуғвор ўнинчи беш йиллик, унинг сўнгги йили тугади. Уни барча совет халқлари қатори пойтахт областимиз меҳнаткашлари ҳам ҳамма соҳада янги зафарлар билан якунладилар. Ўнинчи беш йиллик область хўжалигининг барча тармоқларини тараққиётнинг янги, яна бир юқори босқичига кўтарди.

Янги 1981 йил — КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ўтадиган йил кириб келди. Ана шу тарихий саналарни муносиб кутиб олиш учун умумхалқ сафарбарлиги кун сайин кучаймоқда, социалистик мусобақа кенг қулоч ёяётир, съездолди зарбдор меҳнат вахтаси қатнашчиларининг сафи тобора кенгаймоқда. Область меҳнат аҳли ҳам ана шу сафда дадил бормоқда.

Маълумки, партия съездлари тараққиётимизнинг янги босқичини, янги беш йилликка мўлжалланган улкан вазифаларни белгилаб беради. Бинобарин, бу вазифалар «Тошкент ҳақиқати» газетаси фаолияти учун ҳам жанговар иш программаси, асосий дастуруламалдир. Редакция коллективи партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари томонидан КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш юзасидан олиб борилаётган катта ташкилий-сиёсий ишлар, область халқ хўжалигини янада юксалтириш учун меҳнат коллективлари ўртасида авж олаётган социалистик мусобақа, янги-янги ватанпарварлик ташаббуслари, хилма-хил илғор тажрибаларни оммалаштириш масалаларини кенг ёритишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Съезд белгилаб берадиган улуғвор ишларни амалга ошириш, ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган улкан вазифаларни бажаришда Коммунистик партиянинг етакчилик роли, меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган кўп қиррали ғоявий-сиёсий тарбиявий ишлар, партиямизнинг ҳаётбахш ички ва ташқи сиёсати, социалистик ҳамдўстлик, совет турмуш тарзи принциплари, ёш авлодни она-Ватанга садоқат, пролетар интернационализми руҳида тарбиялаш масалаларига газетада 1981 йилда кенг ўрин берилади.

Областимиз шонли ишчилар синфининг қаҳрамонона меҳнати, фидокор деҳқонлар, чорвадорлар ва қишлоқ хўжалик мутахассисларининг пахта, ғалла, гўшт, сут, тухум, сабзавот, мева ва бошқа хил маҳсулотлар етиштиришни муттасил кўпайтириш, қишлоқ хўжалигини тинмай юксалтириш йўлидаги курашларини изчил ёритиб бориш бундан кейин ҳам коллективнинг жанговар вазифаси бўлиб қолади.

Маълумки, маҳаллий Советлар, касаба союз ва комсомол ташкилотлари партия раҳбарлигида жуда кўп ташкилий-сиёсий ва хўжалик вазифаларини ишчанлик билан амалга оширмоқдалар. Уларнинг халқ ўртасидаги нуфузи, обрў-эътибори ошиб бораётир. Ана шу масалалар газетада тўлароқ ўз аксини топиши учун ижодий изланмоқдамиз.

Областимизда аҳоли турмуш маданиятини муттасил юксалтириш, шаҳар ва қишлоқларни қайта қуриш, маданий-маиший, савдо, коммунал хизмат кўрсатишни тобора яхшилаш, қишлоқ ва посёлкаларда хутор системасини тезроқ тугатиш, замонавий уй-жойлар қурилишини авж олдириш, ободончилик ишлари кўламини кенгайтириш, аҳолининг маданий ва маънавий эҳтиёжини тўлароқ қондиришнинг комплекс тадбирлари ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда. Ана шу масалаларнинг қандай ҳал этилаётганлигини газетхонларга ўз вақтида хабар қилиб туришга диққат-эътиборни тағин ҳам кучайтирмоқчимиз.

Булардан ташқари, ҳаётимизга кенг кириб бораётган янгича урф-одатлар, анъана ва маросимлар, илмий-атеистик тарбия, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш, ҳуқуқ-тартибот пропагандасини кучайтириш ва аҳлоқ-одоб мавзуларида мунтазам материаллар бериб борилади.

Пойтахт областимиз йирик фан, маданият ва санъат марказидир. Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш, олимларимиз қилаётган янги кашфиётлар, илмий-тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш, илмий муассасалар, олий ўқув юртлари, мактаблар ҳаёти, фан-техника янгиликлари, илм-фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш масалаларига ҳам газета саҳифаларидан доимий ўрин берилади.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда адабиёт ва санъатнинг роли ва таъсирини алоҳида ҳисобга олган ҳолда ёзувчи ва шоирларнинг, ёш қаламкашларнинг янги асарларидан намуналар, адабиёт ва санъат соҳасидаги муҳим воқеалар ҳақидаги материалларга кенг ўрин берилади. Газетхонларни профессионал санъат усталари билан бир қаторда бадиий ҳаваскорлик коллективлари ҳаёти билан мунтазам таништириб бориш ниятидамиз. Областимизнинг маданий-оқартув муассасалари фаолиятини чуқурроқ ёритишни ғоят зарур деб ҳисоблаймиз. 1980 йилдаги «Ахлоқ ва одоб», «Оқибат», «Совет турмуш тарзи», «Газетхон мулоҳазалари», «Бир хат изидан», «Янги урф-одатлар — ҳаётга», «Юксак турмуш маданияти учун» каби кўпчиликка маъқул рубрикалар доимий бўлиб қолади.

Газета — омма минбари, партия сўзларини халққа етказувчи, уларни бир-бири билан боғлайдиган қудратли воситадир. Шунинг учун ҳам область партия ташкилоти газета материалларининг ғоявий-бадиий савиясини юксак даражага кўтариш, унинг асосий йўналишини белгилашга алоҳида эътибор билан қарамоқда, эълон қилинаётган материалларнинг таъсирчанлиги, самарадорлигини оширишга амалий ёрдам бермоқда, редакция фаолиятига партиявий раҳбарликни тобора кучайтирмоқда.

Редакция коллективи 1981 йилда газетани янада сермазмун, ўқимишли ва мавзу жиҳатидан ранг-баранг қилиш йўлларини изламоқда. Ана шу йўллардан бири — активлар, штатсиз мухбирлар, ишчи-қишлоқ мухбирлари ва кенг газетхонлар оммаси билан доимий ижодий ҳамкорликдир. Шуни алоҳида ҳисобга олиб, редакция фаолиятида жамоатчилик асослари янада ривожлантирилади, редакция ҳузуридаги жамоатчи советлар, штатсиз бўлимларнинг аъзоларига, турли касбга мансуб бўлган авторларга ва ишчи-қишлоқ мухбирларининг мунтазам чиқиб туришларига кенг ўрин берилади.

Область партия, совет, комсомол ташкилотларининг, хўжалик раҳбарлари, ишчи-қишлоқ мухбирларининг яқиндан берган ёрдами туфайли 1981 йил учун «Тошкент ҳақиқати» газетасига обуна жойларда уюшқоқлик билан ўтди. Натижада бу йил газета ўқувчиларининг сони бир неча мингга кўпайди.

Фурсатдан фойдаланиб, штатсиз авторлар, областимизнинг барча жойларидаги активлар, газетамиз жонкуярларини янги йил билан табриклаймиз, 1981 йилда, ўн биринчи беш йилликда янги ютуқларга эришишларини тилаймиз. Сизларга шахсий ҳаётда бахт ва саодат ҳамиша ёр бўлсин, турмушингиз янада фаровон ва серзавқ бўлсин, дилингиздаги эзгу ниятларингиз рўёбга чиқаверсин.

Чуқур ва самимий ҳурмат билан

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИОН КОЛЛЕГИЯСИ.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

▲ КУЙБИШЕВ. Мўл ҳосил учун курашда Куйбишев областининг Ставрополь райони ғаллакорлари учун АГРОХИМИЯ ИШОНЧЛИ ИТТИФОҚЧИ бўлди. Бу ерда далаларга ҳар йили областдаги ўртача ҳисобга нисбатан икки баравар ўғит солинмоқда. Маҳаллий деҳқонлар шу асосда ҳар гектар ердан 5—7 центнер дон йиғиштириб олмоқдалар. Район механизаторлари графикдан ташқари далаларга тўрт минг тонна ўғит ташиб чиқардилар.

▲

▲ ДОНЕЦК. Азов бўйи даштлари МУТТАСИЛ МЎЛ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИЛАДИГАН ЗОНАГА айланиб бормоқда. Бу ерда иккита суғориш системаси — Бешевский ва Жданов системалари ишга тушди. Энди индустриал ўлкада 180 минг гектар — ҳар ўн гектар майдондан бир гектари суғорилмоқда. Шу йўл билан қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги учдан бир баравар ошди.

(ТАСС).

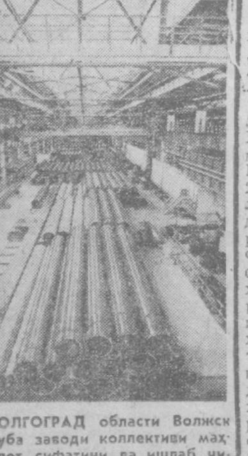

ВОЛГОГРАД области Волжск труба заводи коллективи маҳсулот сифатини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг янги резервларини изламоқда. Бунинг натижасида ўнинчи беш йиллик мобайнида пландан ташқари 20 минг тонна турли хил трубалар ишлаб чиқарилди. Деярли барча маҳсулот давлат Сифат белгиси билан чиқарилаётир. Суратда: заводнинг тайёр маҳсулотлари.

ҚИРҒИЗИСТОН ССР. Оқ Бура тоғ дарёси асрлар бўйи ўз сувини қуяётган Қатар бўшлиғининг қиёфаси бутунлай ўзгариб кетди. Бу ерда Папан сув омборининг йирик тўғони қурилаётир. Биринчи босқич ишларини якунлаб қўйган гидроқурувчилар яна бир муҳим босқич ишларини бошлаб юборишди. Бу ишлар ниҳоясига етказилгач, юзлаб гектар қўриқ ер ҳосилга киради. Суратда: қурилиш майдонида.

М. Аширбоев ва А. Қодирқулов фотолари.

ТАСС фотохроникаси.

„ҚАШМИР АФСОНАСИ" — БОЛЬШОЙ ТЕАТР САҲНАСИДА

ССР Иттифоқи Большой театри «Афсоналар водийсида» балетини саҳналаштиришга киришди. Янги балет икки ёш — Наргис ва Бамбурнинг чин муҳаббати, ёвузлик ва макр кучларини енгган севги ҳақида ҳикоя қилади. Либреттога Шароф Рашидовнинг «Кашмир афсонаси» қиссаси асос қилиб олинган. Балет музикасини композитор Улуғбек Мусаев басталаган.

Большой театр бош балетмейстери, СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати Юрий Григорович постановкага бадиий раҳбарлик қилмоқда. Режиссёр-постановкачилар — санъатшунослик кандидати Юламей Скотт ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист Юрий Папкодир.

«Афсоналар водийсида» балети ҳозир Тошкентдаги опера ва балет театрида қўйиляпти. Унинг Москвадаги постановкаси кўлами янада каттароқ бўлади. Большой театр труппаси ижрочиларининг маҳорати образларни чуқурлаштириш, кўп саҳналарни хореографик жиҳатдан ҳал этиш имконини беради. Марказий ролларни ижро этувчилар орасида машҳур солистлар Людмила Семеняка, Алла Михальченко, Нина Сорокина, Нина Тимофеева, Юрий Владимиров, Александр Богатирев, Борис Акимов, Михаил Габович, Владимир Деревянколар бор.

Балет премьерасини 1981 йил майда кўрсатиш мўлжалланяпти.

Генриэтта РЕПИНСКАЯ,
АПН мухбири.

ПОРТРЕТ УСТАСИ

Ангрен шаҳридаги В. И. Уфимцев номли расмлар галереясида Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати, СССР Рассомлар союзи Бадиий академиясининг мухбир аъзоси Раҳим Аҳмедов асарларининг кўргазмаси ташкил қилинди.

Совет рассомлари орасида Р. Аҳмедов портрет жанрининг устаси сифатида танилган. У 1947 — 1954 йиллар мобайнида Ленинграддаги СССР Бадиий академиясининг Репин номидаги бадиий институтида таълим олди. Бўлажак рассомга бу ердаги таниқли совет мўйқалам усталари А. Мильников, Ю. Непринцев, В. Орешниковлар устозлик қилдилар. Улар ёрдамида рус бадиий мактабининг энг яхши анъаналари руҳида тарбияланди. Унинг ижодида замондошларимизнинг ёрқин образлари ўз ифодасини топа бошлади.

Кўргазмага рассомнинг юзга яқин асари — портретлар, суратлар, манзаралар ва натюртмортлар қўйилган.

Рассом ижодидан қишлоқ ҳаёти, дала меҳнаткашларининг образлари катта ўрин олган. Унинг кўргазмага қўйилган «Она ўйлари», «Майдонда ҳам солдат», «Звено бошлиғи А. Тоштемиров портрети», «Кекса колхозчи» портрети, «Чўпон», «Ўзбек қизи» портрети каби асарлари улкан санъаткорнинг қишлоқ мавзуига қанчалик катта эътибор бериб, ажойиб замондошларимиз сиймоларини яратиб келаётганлигидан далолат беради.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

САНЪАТ МАКТАБИ

Р. М. Глиэр номидаги республика музика мактаб-интернатида музика санъатининг турли жанрлари бўйича бешта бўлим фаолият кўрсатарди. Яқинда мазкур билим ўчоғидаги бўлимлар яна биттага ортди.

Тасвирий санъат бўйича машғулотлар олиб бориладиган ушбу янги бўлим малакали мутахассис педагоглар билан етарли таъминланди. Ўқувчилар пухта амалий кўникма ҳосил қилиши учун бу ерга моҳир мўйқалам усталари ҳам таклиф этилади.

Эндиликда турли чолғу асбоблари қатори мольберт ҳам ёшларнинг асосий ўқув қуроли бўлиб қолади.

А. АЛИЕВ.

САНЪАТИМИЗНИНГ ЁШ АВЛОДИ

АКТЁРНИНГ МАШАҚҚАТЛИ ЙЎЛИ

Тамара Шокирова ўзбек киносининг ёш актрисаларидан бири. У қисқа вақт ичида ўнлаб ранг-баранг образлар яратди.

Актриса кинодаги дастлабки ишини режиссёр Али Ҳамроевнинг «Қўрқув билмай» фильмидан бошлади. Мазкур картина воқеалари 20-йилларда ўзбек қишлоқларидан бирида бўлиб ўтади. Тамарага топширилган роль анча мураккаб эди. Фильм қаҳрамони ёш Гулсара — колхоз раисининг хотини. Унинг фикрича, паранжидан халос бўлишни истаган аёллар ўзларини хавф-хатарга қўймай кутиб туришлари даркор. Ахир паранжи ташлаган аёлни дин пешволари ўлдириши ҳеч гап эмас. Бироқ, Гулсаранинг ҳамқишлоғи биринчи бўлиб паранжи ташлагач, у илгариги фикридан қайтади...

Бу ролни Тамара 14 ёшида яратганди. Шундан сўнг уни кетма-кет янги ролларга таклиф эта бошлашди.

Т. Шокирова «Ўзбекфильм»да ишланган «Семурғ», «Еттинчи жин» каби кино-эртакларда турли образлар яратди. Замонавий мавзудаги «Менинг азиз кишим», тарихий темадаги «Зулматдан зиё» ва «Абу Райҳон Беруний» картиналаридаги кўзга кўринарли ролларда суратга тушди. Бундан ташқари, ўтган йили Т. Шокирова тожик кинематографчилари томонидан ишланган «Узоқ урушдаги қисқа учрашув», озарбайжон кино усталарининг «Булутлардан ўзиб» номли фильмларида ҳам иштирок этди. Шунингдек, ёш актриса Учқун Назаровнинг «Қўқон воқеаси», таниқли режиссёр Шуҳрат Аббосов раҳбарлигида Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ҳаётига бағишлаб яратилган кўп серияли телевизион бадиий фильмларда Ҳалима ва Юлдузхон сингари характер жиҳатидан турлича бўлган образлар ижрочисидир.

Тамара Шокировани кино санъатига олиб кирган режиссёр Али Ҳамроев ўзи «кашф этган» талантнинг дастлабки қадамларини эслаб шундай ҳикоя қилади:

— Тамара ўзининг 25 ёшида талайгина фильмларда иштирок этиб, ажойиб ва унутилмас образлар яратишга муваффақ бўлди. Унинг қаҳрамонлари ҳамма вақт томошабин қалбида ҳаяжон уйғотади. Персонажлар хоҳ салбий, хоҳ ижобий бўлсин улар ҳаққоний, жозибали ва ишонарли чиқади. Чунки Тамара ролда ўзини эркин тутади, қаҳрамоннинг бутун ички дунёсини ҳар томонлама чуқур очиб беришга интилади. Тўғри, бунга осонликча эришгани йўқ. Аввалига ҳаммаси ҳам кўнгилдагидек ўтавермади. Ҳали профессионал бўлмаган актриса учун аппаратлар ишга тушганда ўзини кинокамера, овоз ёзиш ва нур берувчи ускуналарга мослаштириш осон эмас эди. Ижрочи ролга кирганда, гўё атрофдаги бу аппаратларни сезмаётгандек бўлиши керак. Шу билан бирга, уларнинг мавжудлигини унутмаслиги ҳам даркор. Бундан ташқари съёмкалар ойлаб, йиллаб давом этади. Тамара узоқ вақт мобайнида образ яхлитлигини сақлаб юриши, қаҳрамони характеридаги ўзгаришларни ҳар сафар ролга кирганда хотирлаши керак эди. Бунинг учун мунтазам машқ қила бошлади. Тажрибали кино усталарининг маслаҳатларига таянди, режиссёр берган кўрсатмаларга амал қилди. Секин-аста Тамара фильмларни суратга олиш жараёнида кинонинг ўзига хос ички хусусиятлари билан танишиб, унинг қонун-қоидаларини ҳисобга олган ҳолда ижод этди. Шунинг учун ҳозир унга мураккаб характерларни ҳам бемалол ишониб топширишмоқда...

Дарҳақиқат, режиссёр Юрий Степчукнинг дорбозларга бағишланган «Ҳаво пиёдалари» бадиий фильмидаги Замира образи фикримизга далил бўла олади. У ҳозирги ёшлар характеридаги типик хусусиятларни ўзида мужассамлаштирган қаҳрамондир. Замира дорбоз Акмални (ереванлик актёр Ашот Меликжанян) оташин муҳаббат билан севади. Лекин касбини, гастролларни деб ўз бахтидан юз ўгиради. Замира — чавандоз. У минглаб томошабинларни ўз санъати билан ҳайратга солади. Қиз фақат цирк аренасини деб яшайди. Кейинги эпизодларда эса Замира характеридаги ўзгаришларни кузатамиз. Буларнинг ҳаммаси ёш актриса ижросида таъсирчан ифодаланган.

Тамара Шокирова биз билан учрашувда ўз режалари ва ҳозирги ишлари ҳақида сўзлаб берди:

— Шу кунларда мен режиссёр Дамир Салимов бошчилигида суратга олинаётган «Ленинградликлар, жигарбандларим менинг» фильмида болалар уйи директори Ҳадича роли устида ишлаяпман. Мазкур картинадаги воқеалар Улуғ Ватан уруши йилларида қуршовда қолган Ленинград болаларининг Тошкентга эвакуация қилиниши ва бу ерда уларни болалар уйига жойлаштирилиши ҳақида боради. Бўлажак киноасар ўзбек халқининг чексиз меҳр-муҳаббати ва меҳмондўстлигини тараннум этади. Суратга олиш ишлари Ленинградда ва Тошкентда ўтказилмоқда. Айниқса, қамал ва қиш эпизодларининг Ленинградда суратга олиниши фильмнинг таъсир кучини янада оширади деб ўйлайман. Энди бу асарнинг аҳамиятига келсак, фикримча, барча қулайликлардан фойдаланиб, фаровон яшаётган бир даврда одамлар борган сари бировнинг дардига шерик бўлиш, меҳрибонлик кўрсатиш ўрнига бу бебаҳо хислатларни у қадар эъзозламай қўймоқдалар. Янги картина эса бундай кишиларга, айниқса ёшларимизга уруш даврида халқимиз кўрсатган одамийлик, бурч ҳисси ва ватанпарварлик ҳақида таъсирчан ҳикоя қилиб беради. Мен қаҳрамоним характеридаги ўзига хос ҳислатларни ҳаққоний ёрита олсам ўзимни бахтиёр ҳис этардим.

Кейинги режаларим тўғрисида бир нима дейишим қийин. Шуни айтишим мумкинки, ҳозир киностудияда режиссёр Ғиёс Шермуҳамедов «Оқ олтин» қадри» деган икки серияли киноасар устида иш бошлади. Мен бу фильмдаги Мунира образини яратиш ниятим бор. Мазкур картина ёзувчи Пиримқул Қодировнинг «Мерос» номли қиссаси асосида (А. Галиев сценарийси) суратга олинади. Фильмда пахтакорларимизнинг қаҳрамонона меҳнати, Мирзачўлни ўзлаштиришдаги жасорати улуғланади.

Ҳа, ёш истеъдодли актрисанинг орзу-ниятлари кўп. Ҳали у янгидан янги қизиқарли фильмларда етук образларни ўз мухлисларига тақдим қилади деб умид қиламиз.

Б. ШОКИРОВ,
А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат кутубхонасининг ходими.

Суратда: Тамара Шокирова «Ленинградликлар, жигарбандларим менинг» фильмида Ҳадича ролида.

ЯНГИ КИТОБЛАР

МАЗМУНЛИ УМРДАН ХОТИРА

Ўрта Осиё республикалари кино санъатига асос солган етук санъаткорлардан бири, СССР халқ артисти Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, таниқли кинорежиссёр Комил Ёрматовнинг «Қайтиш» номли хотира китоби яқинда Москвадаги «Искусство» нашриётида 15 минг нусхада чоп этилиб, кенг китобхонлар оммаси ҳукмига ҳавола этилди.

Ушбу китоб кўп миллатли совет, жумладан ўзбек ва тожик киноси тарихига оид кўпдан-кўп қизиқарли материаллар билан таништиради. Автор шу билан бирга таниқли партия ва жамоат арбоблари М. В. Фрунзе, А. В. Луначарский, Й. Охунбобоев, У. Юсупов, ўзбек киноси равнақига муносиб ҳисса қўшган Н. Ғаниев, Э. Ҳамроев, С. Хўжаев, Р. Пирмуҳамедов ва бошқа таниқли санъаткорлар ҳақида қимматли маълумотлар беради.

«Кинематографистлар мемуари» сериясида босилиб чиққан ушбу асарга таниқли кинорежиссёр С. Герасимов сўзбоши ёзган. Китобни тузишда ёзувчи ва киношунос олим В. Ишимов яқиндан кўмаклашган.

Э. ИСМАТУЛЛАЕВ.
Ўзбекистон киносанъати музейининг илмий ходими.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ГТС — ГОСТРУДСБЕРКАССЫ СССР

ОМОНАТ КАССАЛАР АҲОЛИГА ТУРЛИ-ТУМАН ХИЗМАТ КЎРСАТАДИ.

Омонат кассалари Давлат 3 процентли заём облигацияларини сотади ва сотиб олади.

Аҳолининг бу заёмга бўлган қизиқиши йил сайин ортиб боряпти. Чунки давлат 3 процентли облигациясини ёки халқ ибораси билан айтганда «Олтин заём»ни харид қилиш пул сақлаш ва тўплашнинг энг қулай формаси ҳисобланади. Бундан ташқари, облигацияларга ҳар йили ўтказиладиган 8 тиражда ўйналадиган ютуқдан даромад тўланади.

Облигация заёмларига ҳар бир тираж ўтгандан сўнг ютиш имконияти ортиб боради. Чунки тиражда ўйналган ютуқлар сони заём муддати охиригача ўзгармай қолади, ютган облигациялар эса ютуқ пули тўлангандан сўнг кейинги ўйинларда қатнашмайди.

Давлат 3 процентли заём облигациялари 10 сўм ва 20 сўмлик қийматда чиқарилади. Устига йигирма сўм ёзиб қўйилган қийматли заём облигацияларига 5000, 2500, 1000, 500, 100, 40 сўм ютуқ белгиланган. 10 сўмлик облигацияларга ютуқларнинг ярми тўланади.

Ҳар бир 100 миллион сўмга тиражда 512 минг 560 сўмлик 9400 та ютуқ ўйналади.

Ўзбекистон Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

10, 11 январь соат 19.00 да

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон халқ артисти

Гулшод ОТАБОЕВА.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА.

Солистлар: Баҳодир БАКИРОВ (Наманган), Тоштемир ТОҲИРОВ, Абдуқодир ЮСУПОВ, Ҳасан КАРИМОВ, Фируза СОЛИҲОВА, Гулнора АЪЗАМОВА.

Юмор, сатира ва интермедия ижрочиси

Абдуфаттоҳ САИДОВ.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Программани — Ойдин ТОҲИРОВА олиб боради.

«ГЎЗАЛ» ансамблининг бадиий раҳбари — композитор Султон АНВАРОВ.

Музика раҳбари — Туйғун ОТАБОЕВ.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Давр, олға бос. Бадиий фильм. 1-серия. 11.15 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.35 — Ўсмирлар учун музикали кечалар. 17.30 — Мультфильм. 18.15 — Шахмат мактаби. 18.45 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз. 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Фильм-концерт. 20.10 — Давр олға бос. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Мультфильм. 11.45 — Фильм-концерт. 12.15 — Иван Макарович. Бадиий фильм. 18.10 — Тенгдошларинг ижоди. 18.50 — Миллионлар ленинча университети. 19.10 — Шеърият дафтаридан. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Куйлар ҳам учрашди. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.25 — Авлодлар. Бадиий фильм. 2-серия.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Ўқитувчи экрани. 20.55 — Назарий механика. 21.55 — Ираклий Андронников. Бадиий ўқиш. 1-фильм.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — НАТАЛЬЯ РУБАНОВА раҳбарлигидаги «ИЛЛЮЗИОН КАЛЕЙДОСКОП» аттракциони иштирокида «ЦИРКДА АРЧА» ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИ (10, 13, 16, 19.30).

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область комитети область комсомол комитети секретари М. К. Жалиловага отаси

Карим Жалилович ЖАЛИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Компартияси Чиноз район комитети ва район ижроия комитети Чиноз район партия комитетининг биринчи секретари К. Б. Мамедовга отаси

Бакир МАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 01710. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64683. В. 1515.